

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
ul. Dewajtis 5, 01-815 Warszawa

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Biologia**

1. Poziomy studiów: **I stopnia, II stopnia**
2. Forma studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}: **nauki biologiczne**

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nie dotyczy	-	-

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
	Nie dotyczy	-	-

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się dla I stopnia studiów kierunku Biologia*

Wiedza, absolwent zna i rozumie:

BI1_W01 w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i złożone uwarunkowania w biologii, rozumie podstawowe zjawiska i procesy biologiczne

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

BI1_W02 w interpretacji zjawisk i procesów biologicznych opiera się na podstawach empirycznych, rozumiejąc w pełni znaczenie metod matematycznych i statystycznych

BI1_W03 w zaawansowanym stopniu najważniejsze problemy z wielu działów biologii oraz z matematyki, fizyki i chemii w zakresie niezbędnym dla zrozumienia podstawowych zjawisk i procesów przyrodniczych, a także zna ich powiązania z innymi dyscyplinami przyrodniczymi

BI1_W04 w zaawansowanym stopniu podstawowe kategorie pojęciowe i terminologię biologiczną oraz ma znajomość rozwoju biologii i stosowanych w niej metod badawczych

BI1_W05 podstawowe techniki i narzędzia badawcze stosowane w biologii, oraz w informatyce i statystyce w zakresie umożliwiającym wykorzystanie ich do analizy zjawisk przyrodniczych

BI1_W06 związki między osiągnięciami biologii, a możliwościami ich wykorzystania w życiu społeczno-gospodarczym z uwzględnieniem zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej

BI1_W07 fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z nadaną kwalifikacją, podstawowe pojęcia i zasady prawa autorskiego oraz zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości wykorzystującej wiedzę z zakresu biologii i powiązanych nauk

Umiejętności, absolwent potrafi:

BI1_U01 stosować podstawowe techniki i narzędzia badawcze biologii, przeprowadzać obserwacje oraz wykonać w terenie lub laboratorium pomiary fizyczne, biologiczne i chemiczne

BI1_U02 właściwie dobrać źródła i informacje z nich pochodzące, rozumie literaturę z zakresu biologii w języku polskim; czyta ze zrozumieniem teksty naukowe w języku angielskim

BI1_U03 stosować podstawowe techniki informatyczne i statystyczne do opisu zjawisk i analizy danych

BI1_U04 poprawnie wnioskować na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł m.in. źródeł elektronicznych

BI1_U05 przygotować dobrze udokumentowane opracowanie problemów z zakresu biologii

BI1_U06 komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii, wykorzystuje język naukowy w dyskusjach na tematy biologiczne

BI1_U07 prezentować ustnie szczegółowe zagadnienia z zakresu biologii

BI1_U08 posługiwać się językiem obcym w zakresie biologii zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

BI1_U09 planować i organizować pracę indywidualną oraz współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, a także wykonać zlecone zadania badawcze

BI1_U10 samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie

Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:

BI1_K01 krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych z zakresu biologii

BI1_K02 zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu

BI1_K03 dbałości o dorobek i tradycje zawodu, jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych

BI1_K04 wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania

BI1_K05 inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy

BI1_K06 prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu

Efekty uczenia się dla II stopnia studiów kierunku Biologia

Wiedza, absolwent zna i rozumie:

BI2_W01 w pogłębionym stopniu zaawansowane zjawiska i procesy biologiczne oraz kluczowe zagadnienia z zakresu zaawansowanej szczegółowej wiedzy biologicznej

BI2_W02 w pogłębiony sposób opiera się na podstawach empirycznych w interpretacji zjawisk i procesów biologicznych, rozumie w pełni znaczenie metod matematycznych i statystycznych i narzędzi informatycznych

BI2_W03 najważniejsze problemy z zakresu różnych działów biologii oraz zna wzajemne powiązania nauk biologicznych z innymi dyscyplinami przyrodniczymi oraz z naukami ścisłymi

BI2_W04 zakres aktualnych problemów biologii oraz kierunku głównych tendencji rozwojowych w dyscyplinie nauk biologicznych

BI2_W05 fundamentalne dylematy ekonomiczne, prawne i etyczne współczesnej cywilizacji związane z naukami biologicznymi, zna formy pozyskiwania funduszy na badania i zasady tworzenia projektów badawczych

BI2_W06 zasady planowania badań z wykorzystaniem technik i narzędzi badawczych stosowanych w biologii oraz podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy

BI2_W07 podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności przemysłowej

BI2_W08 zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości wykorzystującej wiedzę z zakresu biologii

Umiejętności, absolwent potrafi:

BI2_U01 stosować zaawansowane techniki i narzędzia badawcze biologii, techniki informatyczne i statystyczne do opisu zjawisk i analizy danych

BI2_U02 wykazać krytyczną analizę i selekcję informacji, zwłaszcza ze źródeł elektronicznych

BI2_U03 formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi, wykazuje umiejętność napisania pracy badawczej w języku polskim

BI2_U04 wykorzystywać posiadaną wiedzę, zbierać i interpretować dane empiryczne z różnych źródeł oraz na tej podstawie formułować odpowiednie wnioski

BI2_U05 przygotować wystąpienia ustne w zakresie prac badawczych z wykorzystaniem różnych środków komunikacji werbalnej

BI2_U06 kierować pracą zespołu współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach

BI2_U07 wykorzystywać literaturę z zakresu biologii w języku angielskim

BI2_U08 posługiwać się językiem obcym w zakresie biologii zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, potrafi posługiwać się specjalistyczną terminologią

BI2_U09 samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie

Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:

BI2_K01 krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych systematycznej aktualizacji wiedzy przyrodniczej i zna jej praktyczne zastosowania

- BI2_K02** zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
- BI2_K03** wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
- BI2_K04** przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad
- BI2_K05** odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania
- BI2_K06** prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu
- BI2_K07** wykazania odpowiedzialności za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych technik badawczych i tworzenia warunków bezpiecznej pracy

*Wobec zmiany nomenklatury w najnowszych dokumentach dotyczących jakości kształcenia: z *efekty kształcenia* na *efekty uczenia się* w niniejszym raporcie używa się określenia *efekty uczenia się* mając na myśli również dotychczasowe *efekty kształcenia*. Opis efektów kształcenia na kierunku biologia znajduje się na stronie Działu Kształcenia UKSW <http://ksztalcenie.uksw.edu.pl/node/6>

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Jerzy Romanowski	dr hab. prof. UKSW/ Dziekan WBNS
Małgorzata Wszelaka-Rylik	dr hab. prof. UKSW/ Prodziekan WBNS
Joanna Nieczuja-Dwojicka	dr/ Kierownik kierunku
Alicja Budnik	dr hab. prof. UKSW/ Przewodnicząca WKJK
Anita Kaliszewicz	dr hab. prof. UKSW/ Członek WKD
Justyna Nowakowska	dr hab. prof. UKSW/ Kierownik Zakładu Biologii Molekularnej, Genetyki i Immunologii
Ewa Bogurad	mgr/ specjalista ds. administracyjnych
Marcin Ptaszyński	lic./ student studiów II stopnia WBNS, absolwent WBNS I stopnia, członek Rady Wydziału, członek Samorządu Studenckiego

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	6
Prezentacja uczelni	8
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	13
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	17
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	19
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	21
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	23
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	24
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	26
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	27
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	29
Część III. Załączniki	30
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	30
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	41

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW) w Warszawie jest wyższą uczelnią publiczną z założenia o szerokim profilu kształcenia i rozwój tej interdyscyplinarności jest priorytetem Władz Uczelni. Zgodnie z Misją i Strategią UKSW w Uczelni prowadzone są badania naukowe i organizowane jest kształcenie młodych kadr w pełnym, różnorodnym zakresie dziedzin uważanych współcześnie za uniwersyteckie. Zaliczane do nich są zarówno nauki humanistyczne i społeczne, jak i nauki ścisłe, przyrodnicze i techniczne. W całej sferze swojej działalności UKSW kieruje się zasadami Wielkiej Karty Uniwersytetów Europejskich, propaguje idee proeuropejskie oraz realizuje i tworzy międzynarodowe programy badawcze i edukacyjne. Uniwersytet jest otwarty na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uniwersytet dba, aby absolwenci wykazywali się przedsiębiorczością i elastycznością w odpowiedzi na zmiany, które stawia przed całym społeczeństwem dzisiejszy rynek pracy. Dlatego tak wiele działań, od kilku lat podejmowanych przez władze UKSW, koncentruje się na zacieśnianiu współpracy z przedsiębiorstwami.

W najbliższym czasie planowane jest stworzenie w UKSW Multidyscyplinarnego Centrum Badawczego. Będzie to unikatowy w skali Polski ośrodek, w którym Uniwersytet zamierza prowadzić badania z obszaru nauk przyrodniczych, medycznych, społecznych, humanistycznych oraz informatycznych. W 2018 roku Władze Uczelni zdecydowały o utworzeniu Wydziału Medycznego Collegium Medicum. Planowany jest rozwój szkoły IT. Powołane zostało Centrum Cyfrowej Nauki i Technologii z wyodrębnionym modułem cyfrowej medycyny.

Wdrażana od 2014 roku Misja i Strategia rozwoju Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku wpisuje się doskonale w taki plan działań Uczelni.

Wydział Biologii i Nauk o Środowisku korzysta z infrastruktury Centrum Laboratoryjnego Nauk Przyrodniczych, gdzie zlokalizowane są laboratoria dydaktyczno-badawcze oraz ma dostęp do pozostałej infrastruktury Uczelni. Wydział Biologii i Nauk o Środowisku ściśle współpracuje z innymi Wydziałami Uczelni, w tym szczególnie z Wydziałem Matematyczno-Przyrodniczym i Wydziałem Filozofii Chrześcijańskiej, gdzie prowadzone są kierunki studiów chemia, fizyka, matematyka, informatyka oraz ochrona środowiska. Na Wydziałach tych zatrudnieni są kompetentni nauczyciele akademicy, którzy prowadzą zajęcia ze studentami biologii z przedmiotów ścisłych i informatyki. Istnieje też szeroka współpraca naukowa pomiędzy pracownikami tych wydziałów, tworzą się wspólne zespoły badawcze, planowane są projekty, realizowane są prace dyplomowe. Studenci Wydziału korzystają również z bogatej oferty przedmiotów do wyboru z zakresu nauk humanistycznych i społecznych proponowanych przez pozostałe wydziały.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku Biologia, na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oparta jest na etapowości kształcenia poprzez studia I i II stopnia, z równoczesnym wspieraniem mobilności studentów pomiędzy uczelniami (krajowej i zagranicznej, w ramach programów MOST i Erasmus+). Studia I i II stopnia na kierunku Biologia prowadzone są w formie stacjonarnej. Ogólnoakademickie wykształcenie w ramach prowadzonego kierunku Biologia zapewnia studentom zdobycie wiedzy i podstawowych umiejętności praktycznych w zakresie szeroko pojętej biologii, przy jednoczesnym ukazaniu tej wiedzy w kontekście wiedzy o człowieku i środowisku. Jednocześnie umożliwia studentom elastyczne dostosowanie się do warunków zmieniającego się rynku pracy. Możliwe jest to dzięki współpracy z biznesem, otoczeniem społecznym i instytucjonalnym przy konstruowaniu programów studiów oraz w ramach organizacji, obowiązkowych na studiach I stopnia, praktyk zawodowych. Powołany Pełnomocnik Dziekana ds. współpracy z pracodawcami odpowiedzialny jest za współpracę z interesariuszami zewnętrznymi. Programy studiów na kierunku Biologia są systematycznie monitorowane, ewaluowane pod kątem jakości kształcenia i przydatności oraz przekształcane zgodnie z wymogami Polskich Ram Kwalifikacji. Zgodnie z Misją Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i wpisującą się w nią Misją i Strategią Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku na lata 2014-2020 efektywność kształcenia uzyskiwana jest poprzez powiązanie prowadzonych zajęć dydaktycznych z rezultatami najnowszych badań naukowych.

Przy konstrukcji programów studiów założono specjalizację kształcenia w zakresie biologii człowieka oraz biologii środowiskowej i molekularnej, przy optymalnym wykorzystaniu potencjału dydaktycznego Uczelni, w szczególności Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku. Realizowana koncepcja kształcenia znajduje swoje odzwierciedlenie w strukturze naukowej Katedry Biologii, która składa się aktualnie z: (1) Zakładu Biologii Ewolucyjnej, (2) Zakładu Biologii Roślin, (3) Zakładu Biologii Człowieka, (4) Zakładu Biologii Molekularnej, Genetyki i Immunologii, (5) Zakładu Fizjologii i Ekologii Zwierząt, (6) Zakładu Biochemii i Biologii Komórki. W kształcenie zaangażowani są naukowcy o znaczących, w skali międzynarodowej, osiągnięciach, publikowanych w renomowanych czasopismach (Nature, PLoS One, Nature Reports), prowadzący badania w obszarach odpowiadających prowadzonym zajęciom [1].

Koncepcja kształcenia na kierunku Biologia zakłada wyrabianie w studentach potrzeby zdobywania wiedzy i umiejętności przez całe życie, ambicji, rozwoju intelektualnego i zawodowego, oraz przestrzegania standardów rzetelności w pracy naukowej i zawodowej. Opracowana koncepcja kształcenia pozwala studentom biologii na zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu metodologii badań naukowych. Studenci biologii są systemowo włączani do prac naukowych prowadzonych w jednostkach wchodzących w strukturę Katedry Biologii. Studenci są aktywizowani do działań organizacyjnych poprzez stwarzanie im warunków do swobodnego rozwoju wszelkich form samorządności i kształtowanie przez te działania kompetencji społecznych.

Celem kształcenia na kierunku Biologia jest przygotowanie wysokokwalifikowanych absolwentów w zakresie biologii. Na studiach I stopnia student poznaje podstawowe procesy i zjawiska biologiczne, kategorie pojęciowe i terminologię biologiczną opierając się na podstawach badawczych. Dzięki zajęciom z matematyki, fizyki i chemii, a także statystyki absolwent zna wzajemne powiązania tych dyscyplin, co pozwala mu na zrozumienie procesów biologicznych. Zajęcia praktyczne (laboratoria, zajęcia terenowe) wprowadzają wiedzę i umiejętności odnoszące się do stosowanych w biologii, fizyce i chemii metod, technik i narzędzi badawczych. Absolwent ma także świadomość znaczenia bioróżnorodności oraz zrównoważonego użytkowania środowiska. Ponadto podczas praktyk i seminariów dyplomowych student nabywa wiedzę na temat praw autorskich i tworzenia form indywidualnej przedsiębiorczości oraz ma wiedzę na temat podstawowych dylematów współczesnej

cywilizacji, w tym aspektów ekonomicznych, prawnych i etycznych. Lektorat z języka obcego, zajęcia z Języka angielskiego dla biologów – poziom podstawowy, a także studiowanie zagranicznej literatury naukowej owocują poszerzeniem wiadomości z zakresu biologii i są podstawą do poprawnego wnioskowania i opracowania problemów. Podczas ćwiczeń audytoryjnych studenci nabywają umiejętności wystąpień ustnych. Warto również wspomnieć, że studenci mają możliwość zarówno pracy samodzielnej jak i grupowej, a także udziału w dyskusji naukowej, co przyczynia się do nabywania niezbędnych kompetencji społecznych, w tym np. krytycznej oceny posiadanej wiedzy czy zasięgania opinii ekspertów. Absolwenci studiów pierwszego stopnia są przygotowani do kontynuacji edukacji na studiach II stopnia, potrafią samodzielnie planować i realizować własne uczenie się.

Na studiach drugiego stopnia na kierunku Biologia studenci nabywają wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które pozwalają im między innymi na kontynuowanie nauki na studiach trzeciego stopnia i na prowadzenie badań naukowych. W trakcie studiów II stopnia studenci poznają w pogłębionym stopniu zjawiska i procesy biologiczne, a także potrafią wykorzystać metody matematyczne i statystyczne do analizy zjawisk biologicznych, poznają także problematykę z różnych działów biologii, kierunki rozwoju oraz powiązania nauk biologicznych z innymi dyscyplinami przyrodniczymi. Istotnym elementem kształcenia jest również przekazanie umiejętności wykorzystania narzędzi informatycznych. Absolwenci pogłębiają znajomość formy pozyskiwania funduszy na badania i potrafią je planować, a także uczą się tworzenia i rozwoju form własnej przedsiębiorczości, poznają także zasady z zakresu prawa autorskiego oraz rozumieją dylematy współczesnej cywilizacji. Absolwenci studiów II stopnia na zajęciach Język angielski – poziom zaawansowany, a także podczas studiowania anglojęzycznej literatury naukowej nabywają umiejętności posługiwania się terminologią z zakresu biologii. Ważnym aspektem jest również przygotowanie studenta do pracy w grupie, zarządzania projektem i czasem. Absolwenci potrafią wykorzystywać swoją wiedzę biologiczną do formułowania i testowania hipotez, a także zbierania i interpretowania danych empirycznych. Istotne jest także przygotowanie absolwenta do wypełniania zobowiązań społecznych, inicjowanie działań na rzecz interesu społecznego czy przestrzegania zasad etyki. Efekty uczenia się realizowane są zarówno podczas zajęć, ale także podczas pisania pracy dyplomowej i przedstawienia prezentacji ustnej podczas egzaminu dyplomowego.

Absolwenci kierunku biologii studiów drugiego stopnia są przygotowani do pracy w instytutach naukowo-badawczych i uczelniach wyższych i do edukacji na studiach trzeciego stopnia. Absolwent wybierający moduł Biologia Człowieka może zostać ponadto zatrudniony w placówkach wzornictwa przemysłowego, jako specjalista w antropometrii przemysłowej, w placówkach zdrowia publicznego, żywności i żywienia oraz służby zdrowia, w laboratoriach policyjnych i pracowniach kryminalistycznych, w instytucjach zajmujących się wychowaniem fizycznym i sportem, jako specjalista w zakresie antropometrii sportowej, a także w muzeach archeologicznych badając szczątki kostne. Absolwent, który wybrał Moduł Biologia Środowiskowa i Molekularna jest przygotowany do pracy w urzędach administracji państwowej i samorządowej zajmujących się ochroną środowiska, narodowych i wojewódzkich funduszach ochrony środowiska i gospodarki wodnej, generalnej oraz regionalnej dyrekcji ochrony środowiska, w parkach narodowych i krajobrazowych, firmach zajmujących się oceną oddziaływań przemysłu i inwestycji na środowisko przyrodnicze, firmach wykonujących waloryzacje przyrodnicze terenów przeznaczonych pod inwestycje, w firmach świadczących usługi z zakresu monitoringu środowiska, instytucjach i firmach zajmujących się zielenią miejską, a także laboratoriach środowiskowych i ośrodkach naukowych.

Studenci kierunku Biologia mają ponadto możliwość uzyskania kompetencji pozwalających na zdobycie uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela biologii w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Dodatkowymi atutami kształcenia na kierunku Biologia są: (1) duży procent zajęć realizowany na kierunku, to zajęcia o charakterze praktycznym (laboratoria, wyjazdy terenowe), (2) małe grupy laboratoryjne, pozwalające na zdobycie umiejętności praktycznych, (3) wizyty studyjne w instytutach i zakładach pracy, uświadamiające studentom możliwość praktycznego zastosowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na rynku pracy, (4) ciągłe rozwijanie i wzbogacanie form i metod dydaktycznych (np. zajęcia w formie e-learningu), (5) możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez nauczycieli akademickich z zagranicy (program

POWER), (6) możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez działalność kół naukowych, udział w pracach badawczych oraz przygotowaniu publikacji naukowych.

Studenci kierunku Biologia mają możliwość włączania się w działalność naukową Wydziału poprzez uczestnictwo w przedsięwzięciach naukowych podejmowanych przez koła naukowe studentów biologii przy współudziale i z pomocą opiekunów kół. Efektem tej działalności są m.in. organizowane konferencje studenckie i spotkania naukowe oraz różnego rodzaju aktywności celem popularyzacji kierunku, np. konferencja Biopotencjał czy Noc Biologów. Na Wydziale działają trzy koła naukowe kierunku Biologia: Koło Naukowe Biologii Człowieka, Koło Biologów Terenowych i Koło Naukowe Biologii Molekularnej. Korzyści wynikające z udziału w Kołach Naukowych to przede wszystkim poszerzanie wiedzy i umiejętności studentów, budzenie zainteresowań naukowych wśród studentów, pomoc w kształceniu i rozwój form samokształcenia, przygotowywanie przyszłej kadry pracowników naukowych, możliwość realizacji prac badawczych oraz publikacji, uczestnictwo w szkoleniach i warsztatach organizowanych przez instytucje oraz firmy zewnętrzne.

Na Wydziale promowana jest mobilność krajowa i zagraniczna studentów i pracowników. W ramach programu Erasmus+ na kierunku Biologia została przygotowywana oferta zajęć w języku angielskim (patrz kryterium 2). W celu wspierania studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających Dziekan Wydziału powołał Pełnomocnika Dziekana ds. programu Erasmus+.

Celowość przyjętej koncepcji kształcenia potwierdza systematyczna dbałość o śledzenie losów zawodowych studentów i absolwentów biologii.

Zgodnie z założoną Misją i Strategią Wydziału na lata 2014-20 Wydział stale rozwija i doskonali Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia.

[1] Przykładem może być przedmiot Zoologia ogólna, który wpisuje się w zainteresowania badawcze dr hab. P. Matyjasiaka, prof. UKSW, który we współpracy z międzynarodowym zespołem badaczy (Dipartimento di Bioscienze, Università degli Studi di Milano, Milano, Italy oraz z Laboratoire d'Ecologie, Systématique et Evolution, CNRS UMR 8079, Université Paris-Sud, Orsay Cedex, France) opublikował dwa artykuły w wiodących czasopismach naukowych: Matyjasiak P., Rubolini D., Romano M., Saino N. (2016) No short-term effects of geolocators on flight performance of an aerial insectivorous bird, the Barn Swallow (*Hirundo rustica*). *Journal of Ornithology* 157: 653–661 (DOI 10.1007/s10336-015-1314-2), Pap P.L., Osváth G., Aparicio J., Bărbos L., Matyjasiak P., Rubolini D., Saino N., Vágási C.I., Vincze O., Møller A.P. (2015). Sexual dimorphism and population differences in structural properties of barn swallow (*Hirundo rustica*) wing and tail feathers. *PLoS ONE* 10(6): e0130844 (doi:10.1371/journal.pone.0130844).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku Biologia ulegał w latach 2015-19 modyfikacjom wynikającym z przepisów zewnętrznych i wewnętrznych Uczelni. Zmiany w programach studiów, zarówno I jak i II stopnia, były wprowadzane również w celu dostosowania go do wymogów otoczenia społeczno-biznesowego oraz zapewnienia realizacji założonych efektów uczenia się na kierunku.

Aktualne struktury programów studiów I i II stopnia obejmują zajęcia obowiązkowe, ściśle przypisane do kierunku oraz zajęcia do wyboru. Wśród przedmiotów do wyboru znajdują się wykłady, ćwiczenia audytoryjne oraz laboratoryjne. Student ma możliwość wyboru przedmiotów, zgodnych z jego zainteresowaniami, które jednocześnie zapewniają mu zrealizowanie kierunkowych efektów uczenia się i uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS.

Treści programowe realizowane na studiach I stopnia obejmują zagadnienia z zakresu szeroko rozumianej biologii środowiskowej (Botanika ogólna i systematyczna, Zoologia ogólna, Zoologia kręgowców, Zoologia bezkręgowców, Biologia komórki, Mikrobiologia, Fizjologia roślin, Fizjologia zwierząt, Podstawy życia i jego ewolucja) i biologii człowieka (Anatomia człowieka, Biologia człowieka, Ekologia człowieka), a także solidnych podstaw z zakresu przedmiotów ścisłych:

matematyki, fizyki i chemii. Treści programu na II stopniu kierunku Biologia pozwalają pogłębić wiedzę w przypisanej dyscyplinie, a po wyborze Modułu biologia środowiskowa i molekularna student pogłębia wiedzę na temat biologii środowiskowej, zagadnień związanych z bioróżnorodnością i zastosowaniami badań molekularnych w biologii środowiskowej. Natomiast studenci wybierający Moduł biologia człowieka pogłębiają wiedzę z zakresu biologii człowieka, w tym biodemografii, genetyki populacyjnej, metod badań człowieka żywego i materiałów kostnych. Wspólnymi elementami dla obu modułów są seminaRIA dyplomowe, przedmioty ogólnouczelniane, zajęcia z obsługi programów statystycznych, a także zajęcia z Języka angielskiego dla biologów – poziom zaawansowany.

Treści programowe realizowane na poszczególnych przedmiotach związane są z kierunkowymi efektami uczenia się, a także z zainteresowaniami badawczymi nauczycieli akademickich. Przykładem takich powiązań mogą być tematy poruszane na zajęciach „Bioróżnorodność – zajęcia terenowe”, które nawiązują do projektu badawczego Piotra Ceryngiera (koordynator) [2] i jednocześnie do efektu uczenia się BI1_WO1 – student zna i rozumie „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i złożone uwarunkowania w biologii, rozumie podstawowe zjawiska i procesy biologiczne”.

Szczegółowe treści przedmiotów, kryteria oceniania, metody dydaktyczne oraz opis weryfikacji efektów uczenia się zawierają karty przedmiotów w USOS.

Formy zajęć realizowane na kierunku Biologia I stopnia obejmują: wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoria, zajęcia terenowe, seminaRIA dyplomowe, praktyki studenckie oraz wykłady ogólnouczelniane, natomiast formy zajęć realizowane na II stopniu to wykłady, ćwiczenia audytoryjne, laboratoryjne oraz wykłady ogólnouczelniane. Istotnym elementem są zajęcia prowadzone w języku angielskim dla studentów z wymiany Erasmus+ (Primateology, Physical anthropology, Research methods in human biology, Biodiversity – Field Practices, Landscape Ecology, Field Course in Behavioural Methods, General Ecology, Anthropological Methods in Criminology, Human Genetics, Neurocognitivism, Animal Behavior, Molecular Biology, Genetics, Cell Biology, Biodiversity, Zoology, Plant Physiology, Biodiversity – Computer Laboratory), a także realizowane wizyty studyjne mające na celu zapoznanie studentów z praktycznym podejściem i współpracą z otoczeniem biznesowym.

Metody kształcenia wykorzystywane w procesie dydaktycznym na kierunku Biologia to m.in. wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, metody ćwiczeniowo-praktyczne (opierające się na wykorzystaniu wszechstronnych źródeł wiedzy takich jak filmy, Internet, teksty źródłowe), metoda projektu, studium przypadku czy dyskusja tematyczna. Powyższe metody pozwalają na skuteczne przekazywanie wiedzy, a także nabycie umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych do kierunkowych efektów uczenia się. Niektóre zajęcia odbywają się poprzez platformę e-learningową Moodle, lecz głównym sposobem prowadzenia zajęć jest bezpośredni kontakt studenta z wykładowcą.

Wielkość grup zajęciowych jest ustalana na podstawie Regulaminu pracy w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Na studiach pierwszego stopnia realizowane są obowiązkowe praktyki studenckie w wymiarze 120 godzin. Praktyki mają na celu zrealizowanie przypisanych efektów uczenia się, zapoznanie studenta ze strukturą organizacyjną zakładu pracy, przepisami, a także zdobycie doświadczenia i umiejętności na podstawie wykonywanych zadań. Studenci mają możliwość zaproponowania zakładu pracy, w którym chcą odbywać praktyki, zgodnie z zainteresowaniami i charakterem kierunku. Możliwe jest również wskazanie pracodawców przez Biuro Karier UKSW lub interesariuszy współpracujących z Wydziałem. W roku akademickim 2017/2018 zrealizowano na Wydziale projekt „Praktykuj z nami!”. Projekt objął studentów II i III roku studiów licencjackich kierunku Biologia i inżynierskich kierunku Inżynieria środowiska, którzy mieli możliwość odbycia płatnych staży w firmach i instytucjach otoczenia biznesowego. Wydział podpisał umowy z kilkunastoma ośrodkami, m.in. z Instytutem Archeologii i Etnografii Polskiej Akademii Nauk, Instytutem Biologii Doświadczalnej im. Nenckiego PAN w Warszawie, Muzeum i Instytutem Zoologii PAN, Generalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, Centrum Medycznym Żelazna w Warszawie, Zakładem Immunologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Jars Sp. z o.o., Zespołem Opieki Zdrowotnej w Ropczycach, Laboratorium SGS Polska

oraz z Muzeum Archeologicznym w Gdańsku (wymieniono firmy, które przyjęły na staż studentów kierunku Biologia). W projekcie wzięło udział 47 studentów, z czego 30 studentów kierunku Biologia. Projekt został zakończony testem kompetencji oraz ankietą ewaluacyjną skierowaną do studentów.

Studenci mają dostęp do planu zajęć (strona wydziałowa) minimum na dwa tygodnie przed rozpoczęciem zajęć w danym semestrze. Organizacja procesu nauczania, w tym układanie planu zajęć ma na celu jak najlepsze wykorzystanie potencjału wykładowców, infrastruktury dydaktycznej, w tym laboratoriów i pomocy naukowych. Zajęcia na studiach stacjonarnych na I i II stopniu kierunku Biologia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-20:00, w praktyce jednak udaje się ułożyć plan dopasowany do potrzeb studentów. W miarę możliwości w planie dla każdego roku przewidziany jest jeden dzień wolny od zajęć, w którym studenci mogą realizować lektoraty językowe, zajęcia WF, przedmioty ogólnouczelniane, praktyki, wyjazdy terenowe czy przygotowywać pracę dyplomową.

[2] "Strategie rozrodcze i preferencje pokarmowe u spokrewnionych gatunków o różnym poziomie specjalizacji ekologicznej, występujących w tych samych środowiskach" UMO-2011/01/B/NZ8/, a także do publikacji Godeau J.F., Ceryngier P., Hemptinne J.L., 2019, Niche width and niche specialization in four species of ladybirds (*Coleoptera: Coccinellidae*) co-occurring in the same habitat, *European Journal of Entomology*, 116: 178-186

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Przyjęcia na studia:

Zasady rekrutacji na studia stacjonarne I stopnia i II stopnia dla kandydatów z maturą uzyskaną w Polsce, maturą międzynarodową oraz maturą europejską określane są w corocznej uchwale Senatu UKSW. Liczba kandydatów i osób przyjętych na studia monitorowana jest przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną w systemie IRK, a informacje przekazywane są do Dziekana Wydziału. Po zakończeniu procesu rekrutacji analizowane są statystyki kolejnych etapów rekrutacji. Efektami tych analiz są m. in.: (1) podjęte działania promujące kierunek studiów, (2) zmiana limitów miejsc na studia, (3) modyfikacje dokonywane w programie studiów.

Wymagania wstępne dla kandydatów na studia I stopnia dotyczą wiedzy z zakresu przedmiotów kierunkowych w ramach programu szkoły średniej (wyniki matury). Dla kandydatów na studia II stopnia – dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego licencjata, magistra lub równorzędny. Kandydat na studia na kierunku Biologia powinien wykazywać zainteresowanie naukami biologicznymi oraz posiadać elementarną wiedzę w zakresie biologii, fizyki i chemii. Kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku Biologia oraz kandydaci posiadający dyplom ukończenia studiów I stopnia lub jednolitych studiów magisterskich na co najmniej jednym kierunku z listy kierunków określanych jako pokrewne kwalifikowani są na podstawie średniej z toku studiów (Uchwała Nr 140/2018 Senatu UKSW z dnia 20 grudnia 2018 w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na studia wyższe w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na rok akademicki 2019/2020). Kandydaci nie posiadający dyplomu ukończenia studiów I stopnia na kierunku biologia, bądź co najmniej jednego z kierunków pokrewnych kwalifikowani są na podstawie egzaminu wstępnego w formie rozmowy kwalifikacyjnej, podczas której sprawdzana jest ogólna wiedza kandydata w zakresie biologii na poziomie studiów I stopnia oraz oceniana jest motywacja do podjęcia studiów na kierunku Biologia. Kandydaci zobowiązani są do uzupełnienia efektów uczenia się w toku studiów (Uchwała RW 34/2018 z dnia 4 czerwca 2018 r. o zasadach uzupełniania efektów kształcenia dla kandydatów na studia II stopnia na kierunku Biologia, którzy ukończyli studia I stopnia lub jednolite magisterskie na innym kierunku, niż macierzysty). Szczegółowe aktualne zasady kwalifikacji znajdują się na stronie WBNS (<https://wbns.uksw.edu.pl/rekrutacja>). Rejestracja kandydatów na studia odbywa się w systemie elektronicznym IRK (Internetowa Rejestracja

Kandydatów) i jest przystosowana także do rejestracji kandydatów z zagranicy (https://rekrutacja.uksw.edu.pl/matura_dyplom_zagraniczny). W przypadku kandydatów z dyplomem zagranicznym na studia II stopnia na kierunek Biologia obowiązuje rozmowa kwalifikacyjna, podczas której oceniana jest ogólna wiedza dotycząca biologii z zakresu studiów licencjackich oraz motywacja kandydatów do podjęcia studiów drugiego stopnia na kierunku Biologia. Na stronie Wydziału zamieszczone są wszelkie informacje na temat trybu, harmonogramu i wyników rekrutacji.

Dyplomowanie:

Procedurę dyplomowania określa Księga procedur jakości kształcenia w UKSW oraz Zarządzenia Rektora UKSW przytoczone na stronie Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku. Na Wydziale powoływanie na promotorów prac dyplomowych, zgłaszanie, zatwierdzanie i podejmowanie przez studentów tematów prac dyplomowych oraz zmiany tematów prac dyplomowych, a także zmiany promotorów prac ustalane są zgodnie z procedurą opisaną w załączniku do uchwały Rady Wydziału nr 16 z dnia 23 kwietnia 2018 roku. Do prowadzenia wykładów, seminariów dyplomowych oraz egzaminów uprawnieni są nauczyciele akademicki, mający tytuł naukowy lub stopień naukowy. W trakcie seminarium dyplomowego studenci potwierdzają swą zdolność stosowania wiedzy, umiejętności zdobytych w trakcie studiów oraz wykazują osiągnięte kompetencje osobiste i społeczne, stąd seminarium powinno być traktowane jako forma weryfikacji zakładanych kierunkowych efektów uczenia się. W ramach seminarium dyplomowego student zdobywa wiedzę dotyczącą redagowania pracy dyplomowej, badań literaturowych, wykorzystania baz danych oraz innych dobranych źródeł z zakresu tematyki pracy dyplomowej, uzasadniania opinii oraz formułowania wniosków. Prowadzący seminarium jest zobowiązany do zapoznania studentów z zagadnieniami dotyczącymi praw autorskich.

Szczegółowe zasady wykonania pracy dyplomowej, terminu jej złożenia oraz warunków dopuszczenia do egzaminu dyplomowego i określenia jego terminu, a także tryb powoływania i zakresu obowiązków członków komisji egzaminacyjnej wraz z kryteriami oceniania określa Regulamin studiów w UKSW. Praca dyplomowa powinna spełniać wymagania formalne i edytorskie określone w Załączniku nr 2 do Zarządzenia nr 34/2009 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 14 lipca 2009 r. oraz w Załączniku nr 2 do Zarządzenia nr 39/2007 Rektora UKSW z dnia 9 listopada 2007 r. z późniejszymi zmianami. Przydatne dla studentów informacje dotyczące prac dyplomowych umieszczone zostały także na stronie Wydziału (<https://wbns.uksw.edu.pl/node/136>).

Student ostatniego roku studiów zobowiązany jest do zarchiwizowania w systemie APD i złożenia w dziekanacie Wydziału pracy dyplomowej najpóźniej w ostatnim dniu zajęć ostatniego semestru studiów. Elektroniczne archiwum prac dyplomowych mieści się pod adresem <http://apd.usos.uksw.edu.pl> (zgodnie z załącznikiem nr 1 do Zarządzenia Nr 78/2014 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 14 listopada 2014 r. zmieniające zarządzenie 39/2007 Rektora UKSW z dnia 9 listopada 2007 r. w sprawie prowadzenia księgi dyplomów i archiwizacji prac dyplomowych). Szczegółową procedurę złożenia pracy w systemie APD określa właściwa instrukcja, dostępna dla studentów na stronie APD. Praca dyplomowa może zostać objęta procedurą poufności na podstawie Zarządzenia nr 5/2015 Dziekana Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW z dnia 03.06.2015 r. Skład komisji egzaminacyjnej wyznacza Dziekan. Każda praca sprawdzana jest przez Jednolity System Antyplagiatowy (do końca roku 2017/2018 System OSA, który obecnie wykorzystywany jest przez nauczycieli do weryfikacji prac etapowych). Raport z badania dostępny jest dla kierującego pracą, który podejmuje decyzję o jej przekazaniu do recenzji. Promotor i recenzent oceniają pracę dyplomową, wpisując recenzje w systemie APD zgodnie z podaną procedurą. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest wywiązanie się przez studenta z następujących obowiązków, jak również spełnienie następujących warunków: (1) zdanie wszystkich egzaminów oraz uzyskanie zaliczeń z przedmiotów i praktyk objętych planem studiów, z wpisem do systemu USOS, (2) uzyskanie na kierunku Biologia co najmniej 180 punktów ECTS na studiach pierwszego stopnia, a na studiach drugiego stopnia co najmniej 120 punktów (3) uzyskanie

pozytywnych ocen z pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta, (4) zaakceptowanie przez promotora wyników zawartych w raporcie wygenerowanym przez program antyplagiacyjny, (5) podpisanie oświadczenia o autorstwie pracy dyplomowej, (6) uregulowanie wszelkich należności na rzecz Uczelni związanych z procesem kształcenia. Egzamin dyplomowy odbywa się w terminie nie przekraczającym trzech miesięcy od daty złożenia (rozumianego jako zatwierdzenie w APD) pracy dyplomowej.

Na kierunku Biologia powstają prace licencjackie (kończące studia I stopnia) i magisterskie (na zakończenie studiów II stopnia). Tematyka prac dyplomowych zależy od charakteru tematycznego seminarium, w ramach którego praca jest przygotowywana, a także od indywidualnych propozycji i zainteresowań studentów oraz, w przypadku uczestniczenia w badaniach prowadzonych przez osobę prowadzącą seminarium, od tematyki tych badań. Praca licencjacka może mieć charakter przeglądowy lub doświadczalny (przykłady tematów prac licencjackich prowadzonych na kierunku Biologia: Efekt zagęszczenia osobników na strategię reprodukcyjną służy pospolitej (*Hydra vulgaris*); Wpływ pokarmu wzbogaconego w nasycone i nienasycone kwasy tłuszczowe na wzrost i przeżywalność raków luizjańskich (*Procambarus clarkii*); Rola mikroorganizmów w rozkładzie pozostałości środków ochrony roślin w glebie; Przydatność cech morfologicznych człowieka w badaniach kryminalistycznych; Ocena aktywności fizycznej dzieci i młodzieży na tle czynników społeczno-ekonomicznych; Otyłość dawniej i dziś – rozprzestrzenienie oraz przyczyny; Wpływ wybranych technik redukcji stresu na układ odpornościowy; Zastosowanie terapii genowej w leczeniu chorób raka; Reorganizacja cytoszkieletu podczas migracji komórek tkankowych; Ewolucja struktury i połączeń mózgu kręgowców). W pracy magisterskiej student powinien wykazać umiejętność formułowania problemu badawczego i rozwiązania go metodami naukowymi. Praca magisterska powinna charakteryzować się znaczącym wkładem własnym studenta, obejmującym przeprowadzenie badań (przykłady tematów prac magisterskich realizowanych na kierunku Biologia: Wpływ czasu i temperatury przechowywania hemolimfy biedronek na jej właściwości antybiotyczne; Zanieczyszczenia wód śródlądowych Polski – konsekwencje dla fauny bentosowej; Zanieczyszczenie mikroplastikami wód śródlądowych Polski; Konsekwencje dla fauny peryfitytonowej; Funkcja neurogenezy w zakręcie zębatym mózgu oposa w procesie uczenia się i pamięci; Zastosowanie nowej metody analizy parametrów ruchu do oceny zależnych od wieku zmian motorycznych w zwierzęcym modelu choroby Parkinsona; Umieralność wczesnodziecięca i okołoporodowa w populacjach historycznych z terenu Mazowsza; Budowa i proporcje ciała dzieci i młodzieży warszawskiej a status społeczno-ekonomiczny; Kondycja biologiczna i stan zdrowia nowożytnych mieszkańców środowisk wiejskich z terenu Podlasia na przykładzie serii szkieletowej ze Zbuczna (XVII-XVIII w.); Farmakologicznie czynne składniki mięty, melisy i kozłka lekarskiego oraz własności antyoksydacyjne ekstraktów z tych roślin; Wpływ tetracykliny na wzrost wybranych gatunków bakterii naturalnej flory przewodu pokarmowego człowieka). Praca magisterska nie może być powtórzeniem treści pracy licencjackiej. Praca magisterska może stanowić jednakże rozwinięcie wcześniej poruszonej tematyki w zakresie pozwalającym na uznanie nowości i oryginalności osiągnięć uzyskanych w ramach wykonanej pracy.

Zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego są zgodne z Regulaminem studiów UKSW w Warszawie. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana. Komisja odpowiada za ocenę wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych dla kierunku studiów w zakresie tematyki przewidzianej na egzamin dyplomowy oraz zgodność procesu oceniania studenta z regulaminem studiów. W skład komisji wchodzi trzy osoby: przewodniczący (dziekan, prodziekan, kierownik kierunku albo powołany przez dziekana nauczyciel akademicki mający stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora), promotor i recenzent. W wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach, w zastępstwie promotora i recenzenta do składu komisji może zostać powołany inny nauczyciel akademicki reprezentujący ten sam lub pokrewny obszar zainteresowań naukowych. Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w formie ustnej. Na wniosek studenta egzamin dyplomowy może mieć charakter otwarty. Wniosek o otwartą formułę egzaminu dyplomowego student dołącza do pozostałych dokumentów składając pracę dyplomową (ogłoszenie o publicznej obronie powinno nastąpić minimum trzy dni przed terminem obrony). Podczas egzaminu studenta

obowiązuje zakres wiedzy określony przez zagadnienia, z którymi student może się zapoznać na stronie WBNS. Od roku 2020 obowiązuje nowa procedura dyplomowania. Student zobowiązany jest do przedstawienia prezentacji dotyczącej pracy dyplomowej. Z egzaminu dyplomowego zgodnie z przyjętym wzorem sporządzany jest protokół. Przy ocenie odpowiedzi na pytania zadawane podczas egzaminu dyplomowego stosuje się skalę ocen: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0), niedostateczny (2,0). Studentowi, który uzyskał z egzaminu dyplomowego ocenę niedostateczną lub nie przystąpił do egzaminu dyplomowego, dziekan wyznacza drugi termin jako ostateczny. W przypadku niezaliczenia egzaminu dyplomowego w drugim terminie, dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów.

Ostateczny wynik studiów stanowi sumę: (1) $\frac{1}{2}$ średniej z toku studiów, liczoną zgodnie z regulaminem studiów, (2) $\frac{1}{2}$ oceny egzaminu dyplomowego i średniej z ocen pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta lub recenzentów. Dyplom ukończenia studiów i suplement wystawiane są zgodnie z przyjętym wzorem w ciągu 30 dni od daty złożenia egzaminu dyplomowego.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia corocznie dokonuje oceny procesu dyplomowania na danym kierunku. Zadaniem WKJK jest: (1) sprawdzenie osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się (wcześniej - kształcenia), (2) wskazanie ewentualnych niedociągnięć i możliwych sposobów poprawy jakości kształcenia, (3) ocena wybranych prac dyplomowych wraz z dokumentacją z egzaminu dyplomowego w zakresie formalnej poprawności procesu dyplomowania oraz pod kątem zgodności tematyki prac z kierunkowymi efektami uczenia się. Przyjmuje się zasadę, że corocznie sprawdzeniu poddaje się jedną wybraną pracę z każdej grupy seminaryjnej. Ponadto analizie podlegają: (1) struktura ocen prac dyplomowych oraz egzaminu dyplomowego dla każdego kierunku studiów, (2) odsetek studentów, którzy obronili pracę dyplomową w terminie.

Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się:

Na Uczelni został wprowadzony system weryfikacji osiągania założonych efektów uczenia się (kształcenia). Opis procedur weryfikowania efektów uczenia się osiąganych przez studenta w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych został przedstawiony w dokumencie Księga Procedur Jakości Kształcenia UKSW. Metody oceniania stopnia osiągania założonych efektów uczenia się określone są w programach studiów. Metody weryfikacji efektów uczenia się, a także kryteria oceniania są określane przez nauczyciela akademickiego w karcie opisu przedmiotu w USOS oraz podczas zajęć. Na podstawie ocen końcowych uzyskanych przez studentów z poszczególnych przedmiotów Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje oceny stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się (kształcenia) w obu semestrach danego roku akademickiego, w kolejnych latach, na I i II poziomie studiów. Formą stosowaną przy potwierdzaniu stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są: zaliczenie na ocenę i egzamin. Zaliczenia i egzaminy mogą odbywać się w formie ustnej lub pisemnej, w sposób określony przez osobę prowadzącą zajęcia w karcie przedmiotu. Pisemne prace zaliczeniowe i egzaminacyjne przechowywane są w Archiwum Wydziałowym do czasu zakończenia studiów przez studenta. Zaliczenia ustne są protokołowane według przyjętego wzoru protokołu i także przechowywane w Archiwum Wydziałowym. Wszystkie oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się uzyskane przez studentów przechowywane są w systemie USOS oraz w dziekanacie – w wersjach papierowych protokołów egzaminacyjnych i zaliczeniowych. Forma prac etapowych określona jest w poszczególnych kartach opisu przedmiotów. Podstawowymi formami prac etapowych są: referaty, pisemne prace zaliczeniowe, prezentacje, projekty, testy, kolokwia. Sposób i częstotliwość ich przeprowadzania leży w gestii osoby prowadzącej poszczególne zajęcia i jest uzależniony od efektów uczenia się (kształcenia), które mają zostać zweryfikowane.

Szczegółowe zasady dokumentowania odbycia i zaliczenia praktyk zawodowych określa regulamin praktyk studenckich w Uniwersytecie. O zaliczeniu praktyki decyduje pełnomocnik ds. praktyk, po weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się.

Zaliczanie poszczególnych semestrów i lat:

Warunki zaliczenia poszczególnych semestrów i lat na kierunku Biologia określa szczegółowo Regulamin studiów w UKSW (Załącznik do Uchwały Nr 60/2019 Senatu UKSW z dnia 25 kwietnia 2019 r). Okresem rozliczeniowym jest rok akademicki. Transfer i akumulacja punktów ECTS dokonuje się w cyklu semestralnym. Warunkiem zaliczenia roku jest spełnienie wszystkich wymagań (w tym: zaliczenie zajęć, złożenie egzaminów, odbycie i zaliczenie praktyk określonych w programie studiów dla danego okresu nauki). Warunkiem dopuszczenia do zajęć, zgodnie z Zarządzeniem Rektora, na których występują czynniki szkodliwe lub uciążliwe dla zdrowia, jest okazanie orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do podjęcia studiów na kierunku Biologia. Przy egzaminach i zaliczeniach na ocenę stosuje się następującą skalę ocen: bardzo dobry – 5,0; dobry plus – 4,5; dobry – 4,0; dostateczny plus – 3,5; dostateczny – 3,0; niedostateczny – 2,0. Oceny wpisywane są do protokołu przedmiotu w systemie USOSweb i karty okresowych osiągnięć studenta, a także na wniosek studenta do jego indeksu. Wszyscy nauczyciele akademicy są zobowiązani do dokumentowania wyników egzaminów i zaliczeń w protokołach przedmiotów w formie elektronicznej w systemie USOSweb oraz w postaci wydruku komputerowego z tego systemu poświadczonego własnoręcznym podpisem. Termin składania protokołów w postaci wydruku z systemu określa dziekan, jednakże nie później niż w okresie siedmiu dni od ostatniego dnia poprawkowej sesji egzaminacyjnej danego semestru. Ocena pozytywna wpisana do protokołu zaliczenia przedmiotu jest oceną ostateczną. W stosunku do studenta, który do dnia 30 września nie zaliczył roku studiów, dziekan podejmuje jedną z następujących decyzji: (1) o skreśleniu z listy studentów, (2) na wniosek studenta o skierowaniu na powtarzanie roku studiów, (3) na wniosek studenta o wpisie warunkowym na następny rok studiów, jeżeli student nie zaliczył: a) maksymalnie dwóch przedmiotów – bez względu na liczbę przypisanych im punktów ECTS albo b) przedmiotów o łącznej wartości nie większej niż 12 punktów ECTS - przedmiot może być objęty wpisem warunkowym, jeżeli w myśl programu studiów niezaliczenie tego przedmiotu umożliwia kontynuację studiów. Student powtarzający rok uczestniczy tylko w zajęciach z przedmiotów, których nie zaliczył i uznaje się wszystkie pozytywne oceny uzyskane w ciągu ostatniego roku. Student powtarzający rok ma prawo, za zgodą dziekana, uczestniczyć w wybranych zajęciach z wyższych lat, zaliczać je i zdawać egzaminy, z zastrzeżeniem § 26 ust. 2 Regulaminu studiów.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Zajęcia na kierunku Biologia prowadzą pracownicy Instytutu Nauk Biologicznych (INB) (kategoria B) i Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku UKSW. Stałą kadrę dydaktyczną stanowi aktualnie 11 pracowników samodzielnych ze stopniem doktora habilitowanego (w tym 3 z tytułem profesora) i 11 pracowników niesamodzielnych ze stopniem doktora. W rozstrzygnięciu znajdują się trzy konkursy na zatrudnienie dwóch adiunktów i asystenta. Dodatkowo do prowadzenia wybranych zajęć zatrudniani są nauczyciele akademicy na umowę - zlecenie: łącznie 10 osób, w tym 2 profesorów. Wykładowcami i koordynatorami przedmiotów są doświadczeni nauczyciele akademicy, co najmniej ze stopniem doktora. Decyzja o zatrudnieniu nowego pracownika na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku UKSW jest poprzedzona analizą potrzeb dydaktycznych i naukowych jednostki. Pracownicy zatrudniani są w trybie konkursowym zgodnie z obowiązującymi przepisami. Większość zajęć prowadzona jest przez nauczycieli z wieloletnim doświadczeniem dydaktycznym, będących specjalistami w swoich dziedzinach i posiadających solidny dorobek naukowy, udokumentowany m. in. publikacjami w czasopiśmie z Impact Factor z tzw. Listy filadelfijskiej.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w oparciu o autorskie programy wykładów kursorycznych i fakultatywnych oraz programy ćwiczeń dostosowywane do aktualnych potrzeb programu studiów i efektów uczenia się.

Pracownicy uczestniczą w szkoleniach i różnego rodzaju badaniach celem podnoszenia swoich kwalifikacji dydaktycznych i badawczych. Między innymi uczestniczyli w ramach programu TransFormation.doc „Wsparcie systemu zarządzania badaniami naukowymi i ich wynikami” w cyklu szkoleń na Lund University, w Lund, Szwecja w roku 2016. W ramach programu Training School COST Action FP14016 „Plant physiology meets phytopathology: exploring *Pinus-Fusarium circinatum*”. Department of Biology University of Aveiro w Portugalii brali udział w szkoleniu „Scopus jako narzędzie w pracy naukowej, praca z bazą ScienceDirect” w roku 2018. Uczestniczyli w pracach wykopaliskowych na stanowisku archeologicznym Los Pinos w 2017 roku, w kompleksie archeologicznym Cerro Colorado, w pracach wykopaliskowych w Alba Yulia w Rumunii, w badaniu materiałów szkieletowych z cmentarza przy kościele rzymskokatolickim z przełomu XVIII i XIX wieku w 2018 roku. W celu podnoszenia kompetencji i umiejętności dydaktycznych nauczyciele akademicki brali udział w stażach (np. miesięczny staż dydaktyczny na w Katedrze antropologii Uniwersytetu Łódzkiego), szkoleniach z obsługi Otwartego Systemu Antyplagiatowego OSA, Jednolitego Systemu Antyplagiatowego JSA; szkoleniach w zakresie wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość oraz przygotowania i udostępniania materiałów szkoleniowych i informacyjnych w tym zakresie. Pracownicy uczestniczyli w projektach realizowanych na Uczelni celem podnoszenia swoich kwalifikacji, np. w projekcie "Lepsza Kadra=Lepszy Student" [nr: POWR.03.04.00-00-D051/16] czy w projekcie "Młody Dydaktyk w Uniwersytecie" [nr: POWR.03.04.00-00-D003/17].

Do najważniejszych osiągnięć dydaktycznych jednostki z ostatnich 5 lat należy zaliczyć: (1) uzyskanie Nadzwyczajnego Certyfikatu Lidera jakości kształcenia w programie „Studia z Przyszłością 2018” (przyznawany przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego) dla kierunku Biologia studia II stopnia, (2) uzyskanie Certyfikatu w programie „Studia z Przyszłością 2018” dla kierunków Biologia studia II stopnia, (3) wybór naszego pracownika na członka-korespondenta Polskiej Akademii Umiejętności w roku 2017 (4) Przyznanie Medalu Komisji Edukacji Narodowej dla 2 wykładowców WBNS (5) nagroda Best Paper Award przyznana w 2016 roku przez Japońskie Towarzystwo Limnologiczne (Japanese Society of Limnology) dla naszego pracownika (6) nagroda za najlepszy plakat prezentowany podczas XXXII Krajowego Seminarium Malakologicznego w 2016 roku dla pracownika i studenta (7), Nagrody Rektora UKSW za osiągnięcia naukowe w 2016 roku. W latach 2016-2019 dwóch pracowników uzyskało stopień doktora habilitowanego.

Dorobek naukowy pracowników WBNS prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku Biologia studia I i II stopnia w okresie ostatnich 5 lat (2015-2019) stanowią łącznie: 3 monografie; 120 publikacji w czasopismach JCR (lista A MNiSW); ponad 100 publikacji w innych czasopismach recenzowanych i punktowanych, w tym 71 w j. kongresowych (lista B MNiSW); a także 69 artykułów w monografiach i 13 monografii recenzowanych. Ponadto pracownicy WBNS uzyskali finansowanie i realizowali we wspomnianym okresie 4 projekty finansowane przez NCN; 3 projekty finansowane przez MNiSW; 2 projekty finansowane przez NCBiR oraz 2 projekty finansowane przez instytucje zagraniczne. Pracownicy WBNS przedstawiali swoje osiągnięcia badawcze podczas czynnego udziału w ok. 50 konferencjach międzynarodowych i w ok. 60 konferencjach ogólnopolskich. Odbili ok. 30 wizyt i pobyków naukowych w zagranicznych instytucjach badawczych w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi.

Aby zapewnić wysoki poziom kadry wdrożona jest procedura oceny nauczycieli akademickich przez Wydziałową Komisję ds. Okresowej Oceny Pracowników Naukowo-Dydaktycznych, Naukowych i Dydaktycznych. W tym celu analizie poddawany jest dorobek naukowy pracowników zgodnie z przepisami i zasadami obowiązującymi na UKSW i na WBNS. Ocena dorobku naukowego pracownika odbywa się na podstawie przedłożonych przez pracownika efektów działalności naukowej z okresu podlegającego aktualnej ocenie. Ocena jakości prowadzonej dydaktyki odbywa się na podstawie wyników hospitacji zajęć oraz wyników ankiet studenckich, ze szczególnym uwzględnieniem znaczących efektów działalności dydaktycznej (np. uzyskane nagrody i sukcesy studentów, dodatkowe zaangażowanie w kształcenie studentów). Ocena stopnia zaangażowania organizacyjnego

jest dokonywana na podstawie sprawozdania przedłożonego przez pracownika. Szczegółowy tryb i kryteria oceny określają stosowne przepisy uczelniane i wydziałowe. Uwzględniane są również wyniki corocznej ewaluacji dokonywanej przez studentów w ramach ankiety oceny zajęć dydaktycznych, a także procedura hospitacji zajęć przez samodzielnych pracowników Wydziału. Pracownicy mają dostęp do wyników ankiet studenckich, a Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia analizuje wyniki ankiet i przekazuje rekomendacje Dziekanowi Wydziału. Najlepiej oceniani nauczyciele nagradzani są w uczelnianym konkursie „Belfer Roku” w dwóch kategoriach: najlepszy wykładowca i najlepszy ćwiczeniowiec. Pracownicy zapraszani są do podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych w szkoleniach organizowanych przez Uczelnię, np. z Projektu "Lepsza Kadra=Lepszy Student" [nr: POWR.03.04.00-00-D051/16] czy z projektu "Młody Dydaktyk w Uniwersytecie" [nr: POWR.03.04.00-00-D003/17] i wyjazdach szkoleniowych.

Pracownicy Wydziału byli i są partnerami projektów w ramach programu Erasmus+ i Erasmus K107, m.in. „Młodzież, wielojęzyczność i perspektywy pracy w Europie” realizowanego w latach 2015-2017, „Open Science Schooling” realizowany w latach 2017-2020, „The Unteachables” realizowany w latach 2018-2020, „Family Based Open Science Schooling” rozpisany na lata 2019-2021, „Young students as critical science detectives in Open Science Schooling” rozpisany na lata 2019-2021. W ramach Programu Erasmus+ KA107, m.in. nawiązana została współpraca z EL Colegoi de la Frontera Sur w Meksyku, Uniwersytetem w Los Benos na Filipinach oraz z Uniwersytetem Yerevan w Armenii. Poszerza się w ten sposób umiędzynarodowienie Wydziału i wymiana doświadczeń badawczych i dydaktycznych.

Od 2019 roku pracownicy Wydziału mogą uczestniczyć w projekcie organizowanym przez MNiSW „Mistrzowie dydaktyki”, który ukierunkowany jest na upowszechnianie nowoczesnych metod dydaktycznych – tutoringu (MNiSW/2019/254/DIR/KH). Głównym celem projektu jest podnoszenie kwalifikacji metodycznych, a przede wszystkim metody tutoringu w pracy z wybitnie zdolnymi studentami oraz przygotowanie materiałów dydaktycznych do pracy w tej metodzie. Uczestnik projektu bierze udział w wizycie studyjnej na uczelni europejskiej, która ma doświadczenie w kształceniu z taką metodyką.

W 2019 roku w Uniwersytecie powołano Centrum Rozwoju Dydaktyki, jednostkę ogólnouczelnianą, której celem jest m.in. wspieranie młodej kadry w zakresie przygotowania do prowadzenia zajęć, organizacja warsztatów i szkoleń dla pracowników dydaktycznych oraz upowszechnianie dobrych praktyk.

Ośrodek Badań Jakości Kształcenia UKSW prowadzi badania w obszarze zapewniania wysokiej jakości procesu dydaktycznego w Uniwersytecie i w poszczególnych jednostkach. Badania dotyczą m.in. bieżących potrzeb nauczycieli akademickich w procesie komunikacji i wzmacniania kompetencji dydaktycznych.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Biologia odbywają się w budynkach nr 12, 15, 19, 21, 23 i 24. W budynkach 12, 15, 19, 21 i 23 Wydział ma dostęp do sal, w których prowadzi się ćwiczenia audytoryjne oraz do auli wykładowych. Natomiast w Centrum Laboratoryjnym Nauk Przyrodniczych (bud. 24) Wydział posiada kilkanaście laboratoriów, w tym 13 wykorzystywanych na kierunku Biologia oraz dostęp do auli. Łącznie Wydział dysponuje: 9 salami wykładowymi, 2 aulami wykładowymi, 4 pracowniami komputerowymi, 21 laboratoriami, 1 salą seminaryjną, 1 aulą konferencyjną). Cały obiekt jest całodobowo dozorowany przez ochronę i monitorowany za pomocą urządzeń CCTV oraz systemu kontroli dostępu. Zajęcia dydaktyczne odbywają się w salach wykładowych wyposażonych w rzutniki multimedialne lub tablice multimedialne oraz posiadających dostęp do Internetu.

W trakcie zajęć dydaktycznych studenci korzystają z pracowni komputerowej oraz z ogólnodostępnych stanowisk komputerowych w budynku na kampusie Wóycickiego. Dostęp do literatury specjalistycznej jest zapewniony przez Bibliotekę Główną UKSW, która umożliwia wypożyczanie książek, także w Filii znajdującej się na kampusie przy ul. Wóycickiego. Głównym źródłem zasobów bibliotecznych dla studentów i pracowników WBNS jest księgozbiór Biblioteki Główny UKSW – BG (znajdujący się w kampusie UKSW przy ul. Dewajtis) oraz dostęp do baz danych oferowany przez Bibliotekę (m.in. Scopus, JSTOR, LOEB Classical Library, Philosophers Index (EBSCO), Springer, więcej na <http://www.biblioteka.uksw.edu.pl/pl/node/497>). Dodatkowo BG zapewnia korzystanie z Systemu Wypożyczeń Warszawskich (BiblioWawa), w tym zbiorów z innych bibliotek uczelni warszawskich tj. Biblioteki Główny Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Biblioteki Główny Wojskowej Akademii Technicznej, Biblioteki Główny Akademii Pedagogiki Specjalnej, Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, Biblioteki Główny Politechniki Warszawskiej i Biblioteki Główny Akademii Wychowania Fizycznego.

W budynkach 23 i 24 znajdują się ogólnodostępne stanowiska urządzeń wielofunkcyjnych umożliwiających kopiowanie, skanowanie i wydruk materiałów.

Studenci i pracownicy mają możliwość korzystania ze stron internetowych: strona główna WBNS (<https://wbns.uksw.edu.pl/>); strona Instytutu Nauk Biologicznych (w przygotowaniu); strona WBNS Facebook (<https://www.facebook.com/wbns.UKSW>). Studenci i pracownicy korzystają także ze aplikacji udostępnionej przez Uniwersytet na urządzenia mobilne iUKSW (<https://play.google.com/store/apps/details?id=pl.edu.uksw.iUKSW>), dzięki której mają na bieżąco dostęp do informacji o planie zajęć, ocenach, aktualnych konferencjach i innych wydarzeniach uczelnianych. W przypadku zajęć dydaktycznych wykorzystywana jest także platforma e-learningowa UKSW (<https://e.uksw.edu.pl>).

Uczelnia posiada certyfikat Fundacji Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych świadczący o tym, że UKSW jest miejscem przyjaznym osobom z niepełnosprawnościami i w pełni dostosowanym do ich potrzeb (oznaczenia drzwi dla osób niewidomych, pojemne windy, podjazdy, dostosowane toalety, tekstowa wersja stron www dla osób niewidomych i in.).

W budynkach 21 i 23 funkcjonują miejsca gastronomiczne, a na korytarzach rozstawione są urządzenia z napojami i przekąskami. Studenci mają także możliwość korzystania na miejscu z bankomatu oraz stanowiska Santander Bank Polska, który prowadzi obsługę m.in. uczelnianych kont studentów UKSW.

W trakcie przerw między zajęciami, pracownicy WBNS mają do swej dyspozycji pokoje cichej pracy, w których odbywają się konsultacje ze studentami i są omawiane aspekty naukowe prowadzonych prac dyplomowych na Uczelni. W celu prowadzenia spotkań naukowo-dydaktycznych, seminariów i spotkań organizacyjnych w większym gronie osób, pracownicy mają do dyspozycji małą salę konferencyjną 407 w budynku 23.

Efektami monitorowania i doskonalenia infrastruktury WBNS są m.in. nowoczesne zaplecza laboratoryjne dydaktyczno-badawcze. Wydział dysponuje następującymi laboratoriami: genetycznym, biologii molekularnej, biochemii, biologii i ekologii behawioralnej i ewolucji, mikroskopii, zoologii, botaniki, hydrobiologii, mikrobiologii, anatomii i morfofizjologii, neurofizjologii i antropologii molekularnej, które są wyposażone w specjalistyczną aparaturę badawczą, służącą do celów dydaktyczno-naukowych. Wyposażenie laboratoriów jest na bieżąco monitorowane i w miarę możliwości uzupełniane o sprzęt pozwalający na prowadzenie innowacyjnych badań naukowych i/lub zajęć dydaktycznych. Sprzęt komputerowy dostępny dla pracowników WBNS wyposażony jest w najnowsze systemy operacyjne oraz edytory, a także w oprogramowanie specjalistyczne.

Ośrodek Badania Jakości Kształcenia i Ewaluacji przygotowuje raporty na temat oceny infrastruktury dydaktycznej, a opracowania te przekazywane jednostkom i analizowane przez Wydziałową Komisję Jakości Kształcenia oraz Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia UKSW. Efektem tych analiz są m.in.: (1) utworzenie i modernizacja aplikacji mobilnej iUKSW, (2) modernizacja wyposażenia sal dydaktycznych w budynku 23. Bieżące monitorowanie infrastruktury dydaktycznej Instytutu Nauk Biologicznych odbywa się poprzez nadzór dyrektora INB oraz zgłaszanie zapotrzebowania przez pracowników i studentów przy okazji comiesięcznych posiedzeń Rady INB,

posiedzeń Podkomisji Dydaktycznej INB oraz w związku z realizowanymi projektami badawczymi i edukacyjnymi.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie dydaktycznym obejmuje udział przedstawicieli biznesu w opracowywaniu zmian w programach studiów i profilu absolwenta zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 68/2014 z dn. 31 X 2014 r. Zgodnie z powyższym zarządzeniem Pełnomocnik Dziekana ds. współpracy z pracodawcami opracowuje i przedstawia ankiety interesariuszom zewnętrznym, w tym przedstawicielom firm i instytucji, absolwentom i studentom, a także sporządza raport końcowy, który jest uwzględniany przy tworzeniu programów studiów. Drugim aspektem współpracy z otoczeniem społeczno-biznesowym jest Wydziałowa Rada Biznesu (WRB), która działa na Wydziale od 2015 roku, a podczas spotkań dyskutowane są m.in. programy nauczania. W skład WRB wchodzi obecnie 28 przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, z instytucji, firm i organizacji społecznych. Spotkania mają także na celu tworzenie i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć badawczych z zakresu innowacji oraz tworzenia grantów i prac naukowo-badawczych.

Wydział Biologii i Nauk o Środowisku współpracuje także ze szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi z terenu Warszawy i okolicznych miejscowości w ramach odbywania praktyk z przygotowania psychologiczno-pedagogicznego oraz organizowania dla uczniów warsztatów, lekcji pokazowych i zajęć popularyzujących wiedzę (np. warsztaty organizowane w ramach Nocy Biologów, Dni otwartych Wydziału, czy Warszawskiego Festiwalu Nauki: „Kość prawdę Ci powie”, „Motyle rezerwatu Jata”, „Przystojny Alien: antropometria a gry komputerowe”, „Trzymaj kciuki - czyli o ewolucji dłoni u naczelnych”, „Akademia małego detektywa”, „Bionika - na tropie śmiałych i innowacyjnych rozwiązań”, „Po co nam dwoje oczu?”, „Tajemnice diety sów”, „Złap mnie, jeśli potrafisz”, „Mikroorganizmy wokół nas”). W przygotowanie i prowadzenie części organizowanych wydarzeń zaangażowani są studenci z kół naukowych prowadzonych na Wydziale, np. Studenckiego Koła Biologów Człowieka, Koła Biologów Terenowych czy Koła Naukowego Biologii Molekularnej. Wydział współpracuje blisko z kilkoma szkołami z Warszawy i okolicznych miejscowości, np. z Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Żyrardowie.

Wydział stara się również poszerzać współpracę ze środowiskiem społeczno-gospodarczym w zakresie przygotowania wspólnych prac dyplomowych. W roku akademickim 2018/2019 zrealizowano następujące prace we współpracy z Instytutem Badawczym Leśnictwa: „Wpływ defoliacji na poziom reakcji obronnych u brzozy *Betula pendula* (Roth.) w warunkach infekcji przez patogeny glebowe”, „Genetyczne podłoże odporności jesionu *Fraxinus excelsior* L. na patogena *Hymenoscyphus fraxineus* w Rezerwacie Wolica”, „Wpływ defoliacji na poziom reakcji obronnych u dębu *Quercus robur* (L.) w warunkach infekcji przez patogeny glebowe”, „Wpływ zanieczyszczeń emitowanych przez elektrownię w Kozienicach na poziom zmienności genetycznej sosny *Pinus sylvestris* (L.) z różnych stref zagrożenia”.

Pracownicy kierunku współpracują z otoczeniem społecznym realizując również projekty mające na celu popularyzację wiedzy, np. audycje dla Programu 4 Radia – Anatomia kontynentów, wykłady w Łódzkim Ogrodzie Zoologicznym: „Inteligentne i zagrożone – kapucynki z Ameryki Południowej” (wykład w ramach Międzynarodowego Dnia Zwierząt), „Dobór płciowy naczelnych”, „Dwie twarze szympanсів – drapieżnik i kochanek”, warsztaty w ramach Dnia gleby, „Co się kryje w laboratorium?”, Warsztaty o nietoperzach na zlecenie Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej Lasów Miejskich, wykład „Uszy zamiast oczu – nietoperze i sztuka echolokacji” w ramach „Kawiarni Naukowej 1a” w Wawrze, a także wykłady otwarte „Armenia. Dzieje, ekosystemy, ciekawostki przyrodnicze” na UKSW, „Ewolucja reakcji na bodźce, ewolucja układu nerwowego i świadomości” – wykład w Polskiej Akademii Umiejętności, „Małe jest trwałe” – wykład w ramach „Wieczoru małych ssaków” Polskiego Towarzystwa Etologicznego, „Polub aktywności fizyczną” oraz „Zdrowa dieta – co

to właściwie znaczy?" podczas wydarzenia organizowanego przez studentów UKSW „Zwolnieni z teorii”, czy udział w debacie w ramach projektu Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska KE „Człowiek i natura – wyzwania koegzystencji”, towarzyszącej premierze filmu Jacques’a Perrina i Jacques’a Cluzaud „Królestwo” („Les Saisons”) w Kinotece, w Warszawie. Wykładowcy Wydziału opracowują także publikacje popularno-naukowe: wywiad pt. „Bardzo dziwne zwierzę”, w książce Marcina Dorocińskiego „Na ratunek”, wyd. Znak Literanova, Kraków 2019, czy Nowakowska J., 2018, Świadomość społeczna o organizmach genetycznie modyfikowanych (GMO), AURA 7/18: 12-15, DOI: 10.15199/3.2018.6. Pracownicy i studenci kierunku w latach 2018 i 2019 brali udział w monitoringu Bioblitz o charakterze badawczo-edukacyjnym warszawskich terenów zieleni miejskiej (Kopiec Powstania Warszawskiego, Cytadela, Dolinka Służewiecka, Park Olszyna) i są współautorami raportów publikowanych na stronach samorządu warszawskiego [3].

Wydział jest organizatorem corocznej Ogólnopolskiej konferencji dyplomantów i studentów Kierunków Przyrodniczych i Techniczno-Przyrodniczych *Biopotencjał z Udziałem Przedstawicieli Przedsiębiorstw oraz Instytucji Otoczenia Biznesu*. Podczas konferencji studenci i dyplomanci mają szansę przedstawienia wyników swoich badań oraz spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. W V edycji Konferencji jako przedstawiciele biznesu uczestniczyli: Santander Universidades, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w M.St. Warszawie S.A., Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, Młodzieżowy Sejmik Województwa Mazowieckiego, Muzeum i Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk, Serso Sp. z o.o., EKO CYKL Organizacja Odzysku Opakowań S.A., M&M Consulting, Science2Business.

Pracownicy Wydziału współpracują z instytucjami naukowymi z kraju i zagranicy, m.in. z: Narodowym Instytutem Zdrowia Publicznego, Państwowym Zakładem Higieny w Warszawie, Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie, Szpitalem Specjalistycznym "Inflancka" im. Krysi Niżyńskiej "Zakurzonej" SPZOZ w Warszawie, firmą LUX MED w Warszawie, Centrum Medycznym "Żelazna" w Warszawie, Instytutem Ochrony Środowiska, Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie, Narodowym Instytutem Leków w Warszawie, Instytutem Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie, Miejskim Ogrodem Zoologicznym w Łodzi, Miejskim Ogrodem Zoologicznym w Warszawie, Fundacją Cegiełkowo - Pasja i Pomoc w Łukowie, Instytutem Sportu - Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie, Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin, Państwowym Instytutem Badawczym w Radzikowie, Instytutem Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie, Instytutem Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN w Warszawie, Muzeum i Instytutem Zoologii PAN w Warszawie, Instytutem Biologii Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN w Warszawie, Dipartimento di Bioscienze, Università degli Studi di Milano (Włochy), Laboratorium d'Ecologie, Systématique et Evolution (Francja), EL Colegoi de la Frontera Sur (Meksyk), Instytutem Biologii Morza w Murmańsku (Rosja), z Uniwersytetem w Los Benos (Filipiny) czy Uniwersytetem Yerevan (Armienia).

Wymiernymi efektami współpracy są wspólne publikacje, wystąpienia na konferencjach naukowych, prace dyplomowe oraz wizyty naukowo-badawczo-dydaktyczne. Przykładem może być konferencja naukowa „Bioróżnorodność w strefie oddziaływań zanieczyszczeń przemysłowych-innowacyjne metody ochrony” zorganizowana w dniu 16.06.2016 przez WBNS oraz Grupę Azoty „Puławy”. Celem konferencji było przedstawienie aktualnych poglądów na temat wpływu toksyn środowiskowych, w tym zanieczyszczeń przemysłowych na kształtowanie bioróżnorodności. W ramach konferencji odbyły się sesje plenarne z udziałem pracowników Uniwersytetu Warszawskiego, UKSW i Grupy Azoty „Puławy” S.A.

Uniwersytet zachęca także podmioty gospodarcze do kontaktu, przygotowując na stronie Fundacji Rozwoju Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (<https://science2business.edu.pl/>) informacje dotyczące projektów realizowanych przez pracowników poszczególnych jednostek. W przypadku kierunku Biologia warto wymienić case study projektów i portfolio nauczycieli akademickich posiadających doświadczenie we współpracy z biznesem m.in.: (1) projekt “The Unteachable” (<https://science2business.edu.pl/case-studies/83/the-unteachables/>), (2) projekt „Ekspertyza ornitologiczna, hydrotechniczna i hydrologiczna na potrzeby dokumentacji projektowo - kosztorysowej dla zadania inwestycyjnego: LIFE+”

(<https://science2business.edu.pl/case-studies/93/ochrona-siedlisk-kluczowych-gatunkow-ptakow-doliny-srodkowej-wisly/>), (3) portfolio (<https://science2business.edu.pl/portfolio-naukowe/75/justyna-marchewka-dlugonska/>; <https://science2business.edu.pl/portfolio-naukowe/87/piotr-matyjasiak/>).

[3] Romanowski J. 2018 (red.) Przyroda Kopca Powstania Warszawskiego i Parku Akcji „Burza” w Warszawie. Wyniki inwentaryzacji Bioblitz i wskazówki dla rewitalizacji. Zarząd Miasta Stołecznego Warszawy, Warszawa.
Romanowski J. 2019 (red.) Przyroda Parku Olszyna w Warszawie. Wyniki Inwentaryzacji Bioblitz i zalecenia dla Projektu Renaturalizacji. Zarząd Dzielnicy Bielany, Warszawa.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Kierunek Biologia jest kierunkiem polskojęzycznym, jednak stworzonych jest wiele możliwości sprzyjających umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Nauczyciele akademicki są przygotowani do prowadzenia zajęć w języku angielskim. Opracowana jest oferta przedmiotów w języku angielskim, skierowana do studentów z zagranicy, która jest dostępna także dla studentów z Polski (Landscape Ecology, Field Course in Behavioural Methods, General Ecology, Physical Anthropology, Human Ecology, Primatology, Human Physiology, Human Genetics, Cell Biology, Neurocognitivism, Research Methods in Human Biology, Osteology, Molecular Biology, Introduction to Zoology). Ponieważ część studentów jest słabo przygotowana do uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku angielskim, kurs kształcenia obejmuje lektoraty językowe prowadzone przez Studium Języków Obcych UKSW dla studentów I stopnia w ilości 120 godzin. Aktualna oferta SJO obejmuje: język angielski – poziomy B1-C1, język niemiecki – poziomy A1-B2, język francuski – poziomy B1-B2, język rosyjski – poziomy A1, B1-B2, język włoski – poziomy A1, B1-B2, język hiszpański – poziomy A1, B1-B2. Obowiązkowe zajęcia ze specjalistycznego języka angielskiego w zakresie biologii realizowane są na studiach I i II stopnia. Przedmiot „Język angielski dla biologów - podstawowy” prowadzony jest dla studentów 1 roku studiów I stopnia w ilości 30 godzin a „Język angielski dla biologów – zaawansowany” prowadzony jest dla 1 roku studiów II stopnia, także w ilości 30 godzin.

Do prowadzenia zajęć w języku angielskim zapraszani są naukowcy z zagranicy. W latach 2017-2019 dr Mathias Franz (Leibniz Institute for Zoo and Wildlife Research, Berlin) przedstawiał prezentacje „Introduction to Statistics” na zajęciach „Bioróżnorodność – zajęcia terenowe”. W roku akademickim 2018/2019 w ramach programów: (1) Power Visiting Professor - Wydział gościł dwóch profesorów wizytujących: prof. Michaela Hermanussena, który prowadził wykłady „Socio-cultural influences on biology of child and adolescence growth” i prof. Cristinę Bernis, która przedstawiła cykl wykładów „Migration and reproductive ecology influences on biological status of the population”, (2) Erasmus - wykład wygłosiła Visiting Professor Anna Karapetyan (Uniwersytet w Erywanii). W tym samym roku akademickim wykład gościnny przedstawiła prof. dr Marine S. Arakelyan z Armenii z Państwowego Uniwersytetu w Erywanii.

Ważnym czynnikiem umiędzynarodowienia jest wymiana kadry i studentów, realizowana głównie w ramach programu Erasmus+, programu KA107 i KA2. Pełnomocnik Dziekana ds. programu Erasmus+ informuje i zachęca studentów do udziału w programie (m.in. na corocznym spotkaniu informacyjnym podczas dnia organizacyjnego), informacje na ten temat zamieszczane są także na stronie Wydziału w zakładce „Programy mobilności” oraz na stronie Działu Współpracy Międzynarodowej UKSW. W ramach programu Erasmus+, programu KA107 i KA2 w latach 2016-2020 na staże i wykłady zagraniczne wyjechało 4 studentów (np. Stratford-upon-Avon Butterfly Farm, El Centro Nacional de Investigaciones Oncológicas czy Latvijas Universitate), 6 nauczycieli akademickich (np. Humboldt Universität Berlin, University College Absalon, University of Lublijana, Yerevan State University) oraz 3 pracowników administracyjnych (Working for Europe). W roku akademickim 2019/2020 zaplanowano wyjazdy 4 nauczycieli akademickich, m.in. do Armenii (Yerevan State

University), Meksyku (El Colegio de la Frontera Sur, Campeche) i na Filipiny (University of the Philippines Los Baños).

Dodatkowymi czynnikami umiędzynarodowienia procesu kształcenia są realizowane projekty przy współpracy z partnerami z innych ośrodków np. "Open Science Schooling" realizowany w latach 2017-2020, "The Unteachables" realizowany w latach 2018-2020, "Family Based Open Science Schooling" rozpisany na lata 2019-2021, "Young students as critical science detectives in Open Science Schooling" rozpisany na lata 2019-2021 dedykowane nowoczesnym metodom nauczania i mobilizowania do nauki oraz udział w projekcie "Mistrzowie dydaktyki" z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pozwalające na wykorzystanie w procesie kształcenia doświadczeń i tzw. „dobrych praktyk” zaobserwowanych w instytucjach zagranicznych.

Ważne znaczenie dla umiędzynarodowienia mają zagraniczne staże naukowe i wyjazdy nauczycieli akademickich na konferencje naukowe. W latach 2016-2019 aktywnie uczestniczyli oni w ok. 50 konferencjach międzynarodowych i ok. 40 konferencjach ogólnopolskich. Odbyli ok. 30 wizyt i pobytów naukowych w zagranicznych instytucjach badawczych w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi.

Duże znaczenie dla poprawy komunikacji ze studentami w językach obcych ma udział pracowników dziekanatu w kursach zwiększających ich umiejętność posługiwania się językiem angielskim. W 2019 roku dwóch pracowników dziekanatu uczestniczyło w kursie języka angielskiego na poziomie B1.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wydział zapewnia wsparcie studentom w zakresie procesu kształcenia, osiągania efektów uczenia się, rozwijania zainteresowań i umiejętności. Wsparcie to realizowane jest na dwóch poziomach: ogólnouczelnianym i wydziałowym. Wśród jednostek pomocy ogólnouczelnianej można wyróżnić (1) Dział Współpracy Międzynarodowej (program Erasmus+), (2) Dział Pomocy Materialnej (miejsca w domach studenckich, wypłaty stypendiów), (3) Centrum Szkoleń i Doradztwa Zawodowego (szkolenia i zajęcia ogólnouczelniane, rozwijające kompetencje niezbędne na rynku pracy, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, np. projekt „Wiem, potrafię, działam: <https://wbns.uksw.edu.pl/studenci-aktualnosci>), (4) Biuro Karier (organizacja praktyk studenckich, poszukiwanie ofert praktyk, zbieranie ofert pracy i staży, badanie losów zawodowych absolwentów), (5) Samorząd Studentów (prawa studenckie, reprezentacja studentów w organach wydziałowych i ogólnouczelnianych, rozwój studentów), (6) Pełnomocnik Rektora UKSW ds. Osób z Niepełnosprawnością (koordynowanie i realizacja działań mających na celu wspieranie studentów z niepełnosprawnościami).

W 2019 roku w Uczelni utworzono Centrum Wsparcia Studenta, jednostkę której celem jest koordynacja działań prowadzonych w Uczelni w zakresie pomocy i udzielania wsparcia studentom w różnych obszarach oraz sprawne zarządzanie procesem. Student uzyskuje kompleksową informację nt. oferty Uczelni, z której może skorzystać.

Od roku akademickiego 2019/2020 studenci UKSW rozpoczynający studia I stopnia zostali objęci systemowym wsparciem w ramach dedykowanego modułu "Kultura i techniki studiowania". Blok obejmuje zajęcia dotyczące m.in.: organizacji studiów, struktury uczelni, możliwości rozwoju w ramach organizacji studenckich, rozwoju naukowego, praw i obowiązków studentów, alternatywnych technik uczenia się. Zajęcia prowadzą pracownicy i absolwenci UKSW. Studenci uzyskują konkretną wiedzę popartą doświadczeniem i praktyką prowadzących.

Na poziomie Wydziału działania takie podejmowane są przez: (1) władze Wydziału (w szczególności Prodziekana ds. kształcenia – obsługa studiów, spraw studenckich, a wraz z Kierownikiem kierunku – koordynacja i nadzór nad prawidłową realizacją procesu kształcenia), (2) pełnomocników (np. Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk studenckich na kierunku Biologia,

Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk pedagogicznych, Pełnomocnik Dziekana ds. programu Erasmus+), (3) pracowników dziekanatu (bieżąca obsługa studentów), (4) opiekunów poszczególnych roczników (wdrożenie nowoprzyjętych studentów do procesu nauczania na WBNS, koordynacja wyboru Starosty roku i współpraca ze Starostą, udzielanie pomocy w sprawach związanych z procesem dydaktycznym), (5) opiekunów Kół naukowych (rozwijanie zainteresowań badawczych studentów, włączanie studentów do badań naukowych, projektów i publikacji realizowanych na WBNS). Dodatkowym aspektem motywującym studentów do rozwoju naukowego są stypendia przyznawane przez Fundusz Stypendialny UKSW, sponsorowany przez Santander Universidades.

Dzięki wielopoziomowemu systemowi wsparcia studentów uzyskują oni pomoc w rozwiązywaniu problemów dotyczących procesu dydaktycznego. Wykorzystując technologie informatyczne, Wydział ma możliwość dodatkowego kontaktu ze studentem poprzez tzw. elektroniczny dziekanat (uzyskiwanie odpowiedzi w sprawie decyzji Dziekana, powiadamianie studentów drogą e-mailową (U-mail) lub na stronie wydziałowej Facebook o zmianach w planie, terminach zajęć, ważnych wydarzeniach itp.). Na stronie Wydziału studenci mają możliwość odnalezienia niezbędnych informacji dotyczących powyższych działań organizacyjno-informacyjnych.

Studenci I roku zapraszani są przez Wydział na spotkanie organizacyjne w tygodniu poprzedzającym rozpoczęcie semestru zimowego. Podczas spotkania przedstawiane są Władze Wydziału, opiekunowie lat, koła naukowe oraz najważniejsze informacje dotyczące funkcjonowania Dziekanatu. Następnie studenci zapraszani są na obowiązkowe szkolenie z zakresu BHP organizowane przez Uczelnię.

Ewentualne skargi studentów kierowane są do Dziekana lub Prodziekana ds. kształcenia, a w przypadku sytuacji trudnych kierowane są do Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów.

Rozwój systemu wspierania studentów w procesie dydaktycznym i w rozwoju naukowym odbywa się na podstawie danych z badań przeprowadzanych przez Ośrodek Badania Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW, np. „Studenci o funkcjonowaniu swojej uczelni”, analizy semestralnych ocen studenckich dotyczących zajęć dydaktycznych, a także na podstawie rozmów z Władzami Wydziału, opiekunami lat lub pracownikami naukowo-dydaktycznymi.

Zebrane dane były podstawą do zrealizowania następujących zadań: (1) uporządkowanie informacji znajdujących się na stronie internetowej WBNS, (2) wyznaczenie Pełnomocnika Dziekana ds. programu Erasmus+, (3) zmiana pracownika dziekanatu obsługującego studentów, (4) zmiany w zespole nauczycieli akademickich.

Wśród projektów i inicjatyw podnoszących kwalifikacje studentów można wymienić: (1) udział w konferencjach studenckich, np.: IUFRO „*Phytophthora* in Forests and natural Ecosystems”, 9th Meeting of Working Party 7.02.2019 w La Maddalena, Sardynia (Włochy), XIV Ogólnopolska Studencka Konferencja Antropologiczna 29-31.03.2019r., V Ogólnopolska Studencka Konferencja Kryminalistyczna 50 Twarzy Zbrodni, 7-9.12.2018, V Konferencja Teriologiczna, 25-26.05.2018, (2) wizyty studyjne, np.: w ramach przedmiotu Biotechnologia (temat: „Mikrorozmanażanie in vitro eksplantów akacji w celu hodowli na plantacjach leśnych”, Instytut Badawczy Leśnictwa, Sękocin Stary, 30.11.2017), w ramach przedmiotu Metody badań człowieka żywego (temat: „Metody antropologiczne stosowane w centrach medycznych”, BEST-MED Centrum Medyczne, Warszawa, 18.11.2019), czy w ramach przedmiotu Biologia molekularna w sądownictwie (temat: „DNA w służbie jej Królewskiej Mości”, Laboratorium Kryminalistyczne Komendy Stołecznej Policji w Warszawie, 18.01.2019), (3) warsztaty, wyjazdy np. warsztaty współorganizowane przez Studenckie Koło Naukowe Biologów Człowieka UKSW, Instytut Archeologii UW i Zakład Biologii Człowieka WBNS UKSW: Badania materiałów kostnych z grobów ciepłopalnych, 24.05.2017, warsztaty współorganizowane przez Koło Biologów Terenowych UKSW podczas Festiwalu Nauki w LXIII LO im. Lajosa Kossutha w Warszawie (4) staże naukowe, np.: dla magistrantów w Instytucie Badawczym Leśnictwa w Zakładzie Ochrony, Sękocin Stary, 2019-2020, (5) kursy i szkolenia, np.: szkolenia dla członków Koła Naukowego Biologii Molekularnej UKSW z zakresu Izolacji własnego DNA Warszawa I semestr roku akademickiego 2016/17, czy szkolenie z zakresu Migracji kwasów nukleinowych oraz barwników w polu elektromagnetycznym oraz Izolacja własnego DNA, Warszawa I semestr roku akademickiego 2018/19.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje istotne dla studentów i wykładowców, a także przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego znajdują się na stronie internetowej Wydziału. Na stronie Wydziału znajdują się także informacje o adresach stron wszystkich jednostek ogólnouczelnianych Wydziału i istnieje możliwość automatycznego przekierowania na te strony.

Dane na temat warunków rekrutacji na studia, regulaminu studiów, programu studiów, zakładanych efektów uczenia się, harmonogramu i zasad rejestracji na zajęcia, planów zajęć oraz zmian w terminach zajęć, zasad dyplomowania, terminów sesji egzaminacyjnych, wzorów podań oraz informacji dotyczących opiekunów poszczególnych lat, kontaktu do osób, które wspomagają proces kształcenia, np. Dziekan Wydziału, Prodziekan ds. kształcenia są zamieszczone na stronie internetowej Wydziału i na bieżąco monitorowane i aktualizowane. Wydział prowadzi także stronę Facebook, gdzie umieszczane są ważne i najnowsze informacje dla studentów. Na stronie www zamieszczone są także dane na temat terminów konsultacji wykładowców. Ponadto studenci mają możliwość sprawdzenia informacji dotyczących przedmiotów (karty przedmiotów), uzyskanych ocen, planów poszczególnych osób i ankiet studenckich w systemie USOS. W sytuacjach, które wymagają szybkiego powiadomienia grupy studentów Dziekanat może wykorzystać opcję U-mail, czyli wysłania wiadomości e-mail do określonych osób. Na stronie www Wydziału działają również zakładki dotyczące: aktualności, danych o Wydziale (władze wydziału, skład osobowy i struktura wydziału, komisje wydziałowe i uniwersyteckie, wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, konkursy na stanowiska, współpraca, najważniejsze publikacje, badania naukowe oraz Misja i Strategia Wydziału). W zakładce dla Studentów znajdują się między innymi informacje dotyczące Dnia Organizacyjnego, dane dotyczące rozliczania ECTS, warunków zaliczenia studiów z przeniesienia, praw i obowiązków studenta, praktyk zawodowych, harmonogramu kształcenia, programów mobilności (Erasmus+, MOST), samorządu studenckiego, kół naukowych i klubu absolwenta, a także wyników ankiet studenckich. Na stronie Wydziału można także znaleźć galerię ze zdjęciami sal wykładowych, laboratoriów, a także wydarzeń organizowanych przez Wydział oraz materiały filmowe umożliwiające zaznajomienie się z budynkiem CLNP. W zakładce Rekrutacja udostępniono materiały multimedialne i ulotki dotyczące proponowanych kierunków studiów oraz prezentację Wydziału. Na stronie internetowej WBNS zamieszczono także odnośniki do strony głównej Uczelni, USOSweb, APD, Biblioteki UKSW, Studium języków obcych, poczty uniwersyteckiej, a także aplikacji Facebook i Instagram, prowadzonych przez Wydział. Dodatkowym źródłem informacji są gabloty (plany zajęć, podstawowe dane dotyczące studiów, ulotki, publikacje, oferty pracy).

Ocena publicznego dostępu do informacji publikowanych przez Wydział dokonywana jest przez Ośrodek Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji (OBJKiE) UKSW, a także przez raporty samooceny Wydziału. Dodatkowym źródłem informacji są wyniki ankiet studenckich, zamieszczane jako raport zbiorczy na stronie internetowej WBNS. Powyższe raporty są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, Prodziekana ds. kształcenia i służą do podejmowania działań naprawczych, które podnoszą jakość kształcenia na Wydziale. WBNS w ostatnim okresie pracowało nad zmianą wizerunku, zaprojektowano i wdrożono nowe logo, ujednotliciono wzory pism, zaktualizowano wygląd strony internetowej, a także dodano filmy i materiały promocyjne.

W ramach działań propagujących aktywność w procesie ankietyzacji i uświadamiających studentom znaczenie tego czynnika dla ewaluacji i zapewniania jakości kształcenia, wykorzystywane są różnorodne formy komunikacji - informacje mailowe władz Wydziału, bezpośredni przekaz od nauczyciela przedmiotu, audycja na antenie Radia UKSW z udziałem pracownika Ośrodka Badań Jakości Kształcenia UKSW „Dlaczego warto wypełniać ankiety”.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia określa szereg dokumentów ogólnouczelnianych i wydziałowych. Precyzują one kompetencje organów Uczelni i jednostki prowadzącej studia, harmonogram działań związanych z zapewnianiem i doskonaleniem jakości kształcenia, zawierają wytyczne na temat projektowania programów studiów na różnych szczeblach, a także procedury monitorowania różnych elementów systemu jakości kształcenia, dotyczące między innymi: (1) określania i weryfikowania efektów uczenia się, (2) zasad rekrutacji na studia, (3) toku studiów, (4) dyplomowania, (5) oceny okresowej nauczycieli akademickich, (6) prowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych, (7) przeprowadzania ankiety oceny zajęć dydaktycznych, (8) odwoływania i odrabiania zajęć, (9) e-learningu, (10) pomocy udzielanej studentom w trakcie kształcenia. Najważniejsze z tych dokumentów dostępne są na stronie internetowej Wydziału Biologii i Nauk o Środowisku (wbns.uksw.edu.pl) oraz na stronie Działu Kształcenia UKSW (www.kształcenie.uksw.edu.pl).

Podstawowymi organami odpowiedzialnymi za zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia na Wydziale są: Wydziałowa Komisja Dydaktyczna (WKD) i Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK). Ich zadania określone zostały w Zarządzeniu Nr 49/2015 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 2 października 2015 r. w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i jego doskonalenia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz odpowiednie dokumenty przyjęte przez Radę Wydziału.

Zgodnie z tymi dokumentami, do zadań Wydziałowej Komisji Dydaktycznej należy opracowywanie programów studiów, wskazywanie metod doskonalenia procesu kształcenia, w szczególności metod dotyczących organizacji i prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiąganym przez studentów, opracowywanie procedury i harmonogramu hospitacji, ustalanie zakresu tematycznego egzaminów dyplomowych oraz dbałość o doskonalenie organizacji procesu dydaktycznego. Programy studiów tworzone są zgodnie z Uchwałą Nr 2/2017 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 19 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów oraz planów i programów studiów doktoranckich, a także planów i programów studiów podyplomowych, kursów dokształcających i szkoleń oraz Uchwały Nr 32/2018 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 19 kwietnia 2018 r. zmieniającej Uchwałę Nr 2/2017 Senatu UKSW z dnia 19 stycznia 2017 r. WKD przygotowuje także projekty efektów kształcenia i – ostatnio – uczenia się. Opiniowanie proponowanych zmian w programach studiów należy do Rady Wydziału. Aktualna procedura zatwierdzania programów studiów i wprowadzania zmian zawarta jest w Uchwale Nr 14/2020 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących projektowania programów studiów, studiów podyplomowych i innych form kształcenia oraz planowania zajęć dydaktycznych. Kierunkowe efekty uczenia się zatwierdza Senat UKSW. Zarówno efekty uczenia się, jak i proponowane zmiany w programach studiów konsultowane są z interesariuszami zewnętrznymi – przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, Wydziałowej Rady Biznesu, absolwentami i interesariuszami wewnętrznymi, których reprezentują tu studenci Wydziału. Projekty efektów uczenia się i programów studiów opiniowane są przez Radę Wydziału. Zatwierdzanie programów studiów leży w gestii Rady Wydziału. Kierunkowe efekty uczenia się oraz zmiany w programach studiów zatwierdza Senat UKSW.

Głównym zadaniem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia jest ocena i weryfikacja jakości kształcenia na poziomie Wydziału. Jest ono realizowane poprzez ocenę programów studiów pod względem zgodności zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się z efektami kierunkowymi, a także ocenę poprawności doboru metod dydaktycznych i metod oceniania pod kątem realizacji założonych przedmiotowych efektów uczenia się, kontrolowanie prawidłowego przyporządkowania liczby punktów ECTS poszczególnym elementom dydaktycznym danego roku studiów, monitorowanie

stosowanych kryteriów, przepisów i procedur oceny studentów, monitorowanie kompetencji nauczycieli akademickich wynikających z prowadzonych przez nich badań naukowych do prowadzenia zajęć dydaktycznych, sporządzanie każdego roku karty samooceny Wydziału za poprzedni rok akademicki według wzoru zaopiniowanego przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia i przedstawienie jej dziekanowi, przygotowywanie rekomendacji dotyczących jakości kształcenia na Wydziale. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia poddaje ponadto analizie wyniki studenckich ankiet oceny zajęć dydaktycznych, analizuje raporty Biura Karier na temat zawodowych losów absolwentów oraz Ośrodka Badań Jakości Kształcenia i Ewaluacji UKSW. Opiniuje także na bieżąco tematy prac licencjackich i magisterskich, które przedkładane są następnie Radzie Wydziału.

W procesie zapewniania i doskonalenia systemu jakości kształcenia na Wydziale uwzględniane są również opinie i oceny zewnętrzne. Efektem tych działań było uzyskanie przez Wydział Biologii i Nauk o Środowisku w roku akademickim 2017/2018 zewnętrznego Certyfikatu Jakości Kształcenia „Studia z Przyszłością” oraz Wyróżnienia Nadzwyczajnego „Lider Jakości Kształcenia”. W obu przypadkach wyróżniono studia II stopnia na kierunku Biologia.

Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku Biologia obejmuje wszystkie etapy kształcenia i dokonywana jest na podstawie analizy ocen z zaliczeń i egzaminów przedmiotowych, oceny prac dyplomowych pod kątem zgodności ich tematyki z kierunkowymi efektami uczenia się dla biologii oraz na podstawie ocen z egzaminów dyplomowych i prac dyplomowych. Każdego roku przygotowywane są ponadto i analizowane raporty z opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych na temat efektów uczenia się, programu nauczania, profilu absolwenta i ich przydatności na rynku pracy.

Najważniejsze efekty projakościowych działań prowadzonych na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku w ostatnim okresie podsumować można następująco: (1) zmodyfikowano program studiów, wprowadzając przedmioty o wymiarze bardziej praktycznym; rozszerzono ofertę zajęć do wyboru, (2) rozszerzono ofertę zajęć w języku angielskim, podjęto także działania zmierzające do umiędzynarodowienia oferty dydaktycznej, co zaowocowało wykładami wizytujących profesorów z zagranicy, (3) wyposażono specjalistyczne pracownie (m.in. mikrobiologia, toksykologia) służące do prowadzenia laboratoryjnych zajęć dydaktycznych (np. z zoologii kręgowców), (4) uzyskano certyfikat „Studia z przyszłością” przyznawany przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego pod Patronatem honorowym m.in. PAN, Lewiatana, Fundacji Przedsiębiorczości i Rynku Pracy, Fundacji Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Fundacji na Rzecz Promocji Nauki Polskiej oraz European Youth Parliament, a także Wyróżnienie Nadzwyczajne „Lider Jakości Kształcenia”, (5) ujednolicono i poprawiono karty przedmiotów.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utworzenie Instytutu Nauk Biologicznych i wzmocnienie kadry naukowej i dydaktycznej pracownikami Katedry Przyrodniczych Podstaw Ochrony Środowiska. 2. Nowoczesne Centrum Laboratoryjne Nauk Przyrodniczych. 3. Aktywizacja studentów poprzez działalność kół naukowych, tym samym włączanie studentów w badania naukowe i publikacje naukowe. 4. Międzynarodowe projekty edukacyjne, w których mogą podnosić kwalifikacje dydaktyczne nauczyciele akademicy. 5. Indywidualne podejście do studenta dzięki mniejszej liczbie studentów na kierunku. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak dużych zespołów badawczych. 2. Mała liczba realizowanych projektów badawczych i badawczo-rozwojowych. 3. Brak bazy lokalowej dla studentów. 4. Brak możliwości kształcenia na studiach III stopnia. 5. Zatrudnianie pracowników naukowo-dydaktycznych na umowy cywilno-prawne do niektórych zajęć prowadzonych na biologii, np. Fizjologia roślin.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualny, intensywny rozwój UKSW w obszarze nauk przyrodniczych i medycznych. 2. Rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i instytucjami PAN. 3. Rozpoznawalny udział w ogólnopolskich akcjach popularyzujących biologię (Festiwal Nauki, Noc Biologów, Green Week). 4. Zachowanie specyfiki kierunku z kształceniem ukierunkowanym na biologię człowieka oraz biologię środowiskową i molekularną. 5. Rozwijanie oferty dydaktycznej w języku angielskim i współpracy międzynarodowej. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postrzeganie UKSW głównie w sferze humanistycznej. 2. Częste zmiany przepisów dotyczących procesu kształcenia i nadmierna biurokracja w tym zakresie. 3. Brak poprawy w zakresie pozyskiwania środków finansowych na badania. 4. Możliwy spadek liczby kandydatów na studia.

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat [2016/17]	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	57	44	-	-
	II	40	43	-	-
	III	40	35	-	-
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	24	31	-	-
	II	21	20	-	-
jednolite studia magisterskie	I	-			
	II	-			
	III	-			
	IV	-			
	V	-			
	VI	-			
Razem:		182	174		

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

I stopnia	2017	40	36		
	2018	35	32		
	2019	46	39		
	2020	35	-		
II stopnia	2017	21	18		
	2018	16	13		
	2019	24	20		
	2020	20	-		
jednolite studia magisterskie	...				
	...				
	...				
Razem:		237	158		

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Studia I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6x30
Łączna liczba godzin zajęć	2175
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	69
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	4

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

(jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 0/1. 28
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

Studia II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4x30
Łączna liczba godzin zajęć	1125
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	41
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	Nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	Nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 0/1. 4
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

Studia I stopnia stacjonarne

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Przedmioty obligatoryjne			
Chemia ogólna i nieorganiczna	Wykład, ćwiczenia, laboratoria	75	8
Matematyka	Wykład, ćwiczenia	60	4
Botanika ogólna	Wykład, laboratoria	60	5
Zoologia ogólna	Wykład, laboratoria	60	5
Technologia informacyjna	Ćwiczenia	30	3
Fizyka	Wykład, ćwiczenia	45	4
Kultura i techniki studiowania	Wykład	15	1
Propedeutyka biologii	Ćwiczenia	30	1
Język obcy nowożytny + egzamin	Lektorat	120	10
Botanika systematyczna	Wykład, laboratoria	60	5
Biologia komórki	Wykład, laboratoria	60	5

⁵Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Ekologia ogólna	Ćwiczenia	60	4
Zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych	Wykład	45	5
Bioróżnorodność - zajęcia terenowe	Ćwiczenia	60	5
Język angielski dla biologów - podstawowy	Ćwiczenia	30	2
Chemia organiczna	Wykład, ćwiczenia laboratoria	75	7
Biochemia	Wykład, laboratoria	90	5
Fizjologia roślin	Wykład, laboratoria	60	4
Fizjologia zwierząt	Wykład, ćwiczenia	60	4
Anatomia człowieka	Wykład, ćwiczenia	60	4
Wychowanie fizyczne	Ćwiczenia	60	0
Genetyka	Wykład, laboratoria	75	5
Antropologia fizyczna	Wykład, ćwiczenia	60	4
Mikrobiologia	Wykład, laboratoria	75	4
Flora i fauna Mazowska - zajęcia w terenie	Ćwiczenia	60	3
Ochrona własności intelektualnej	Wykład	15	1
Praktyka zawodowa letnia	Praktyka	120	4
Biologia molekularna	Wykład, laboratoria	75	5
Podstawy statystyki dla biologów	Ćwiczenia	30	3
Seminarium dyplomowe I-II	Seminarium	60	6
Podstawy życia i jego ewolucja	Wykład, ćwiczenia	60	4
Podstawy biotechnologii	Wykład, laboratoria	60	4
Metodologia nauk przyrodniczych	Wykład	30	2

Przedmioty do wyboru			
Ochrona przyrody i środowiska [rok II, III]	Wykład, ćwiczenia	60	4
Zbiorowiska roślinne [rok II, III]	Wykład, ćwiczenia	60	6
Bioróżnorodność [rok II, III]	Wykład, ćwiczenia	60	6
Zoologia bezkręgowców [rok II, III]	Wykład, laboratoria	60	4
Zoologia kręgowców [rok II, III]	Wykład, laboratoria	60	4
Biologia człowieka [rok II, III]	Wykład, ćwiczenia	60	4
Atrakcyjność w ujęciu antropologii [rok III]	Wykład, ćwiczenia	60	4
Prymatologia [rok III]	Wykład, ćwiczenia	60	4
Fizjologia człowieka [rok II, III]	Wykład, ćwiczenia	60	4
Ekologia człowieka [III]	Wykład, ćwiczenia	60	4
Techniki mikroskopowe [rok II, III]	Wykład, laboratoria	60	4
Biologia molekularna roślin [rok II, III]	Wykład, laboratoria	60	4
Razem:		2655	188

Studia II stopnia stacjonarne dla modułów biologia człowieka (BC) i biologia środowiskowa i molekularna (BSIM)

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Kierunek Biologia			
Metody statystyczne w biologii I-II (BC, BSIM)	Ćwiczenia	60	5
Bioetyka (BC, BSIM)	Wykład	30	2

Planowanie i finansowanie badań (BC, BSIM)	Ćwiczenia	15	2
Strategie życiowe organizmów (BC, BSIM)	Wykład, ćwiczenia	30	3
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania (BC, BSIM)	Wykład, ćwiczenia	30	3
Język angielski dla biologów – zaawansowany (BC, BSIM)	Ćwiczenia	30	2
Neurofizjologia (BC, BSIM)	Wykład, ćwiczenia	45	4
Seminarium magisterskie I-III (BC, BSIM)	Konwersatorium	90	24
Pracownia magisterska I-II (BC, BSIM)	Ćwiczenia	240	25
Przedmiot ogólnouczelniany (BC, BSIM)	Wykład	45	5
Moduł biologia środowiskowa i molekularna			
Biologia molekularna w sądownictwie	Wykład, ćwiczenia	45	4
Mikrobiologia środowiskowa	Wykład, laboratoria	60	5
Hydrobiologia	Wykład, laboratoria	45	4
Ekologia krajobrazu	Wykład, ćwiczenia	30	3
Ekologia obszarów wodno-błotnych	Wykład, ćwiczenia	60	4
Inwazje biologiczne	Wykład, ćwiczenia	30	3
Metody molekularne w ekologii i mikrobiologii	Wykład, ćwiczenia	30	3
Moduł biologia człowieka			
Metody badań osteologicznych	Ćwiczenia	60	4
Metody antropologiczne i molekularne w badaniach kryminalistycznych	Ćwiczenia	30	3

Metody badań człowieka żywego	Wykład, ćwiczenia	30	3
Genetyka człowieka	Wykład, ćwiczenia	60	5
Genetyka populacyjna człowieka	Wykład, ćwiczenia	60	6
Biodemografia	Wykład, ćwiczenia	60	5
Przedmioty do wyboru dla modułu biologii człowieka			
Biologiczne podłoże i ewolucja kultury	Wykład	30	3
Antropologia kulturowa	Wykład	30	3
Antropologia kliniczna	Wykład, ćwiczenia	30	3
Ekologia i architektura krajobrazu	Wykład, ćwiczenia	30	3
Ergonomia	Wykład, ćwiczenia	30	3
Przedmioty do wyboru dla modułu biologii środowiskowej i molekularnej			
Obszary Natura 2000	Wykład, ćwiczenia	30	3
Nowoczesne techniki obrazowania	Wykład, ćwiczenia	30	3
Metody badania ekologii ptaków i ssaków	Wykład, ćwiczenia	30	3
Geologia	Wykład, ćwiczenia	30	3
Toksykologia	Wykład, ćwiczenia	30	3
GIS w badaniach przyrodniczych	Ćwiczenia	30	3
Razem:		1065 (BC) 1095 (BSIM)	116 (BC) 119 (BSIM)

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Studia stacjonarne I i II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Psychologia ogólna	wykład	30	2
Psychologia etapów edukacyjnych I	wykład	30	2
Psychologia etapów edukacyjnych II	wykład	30	2
Wprowadzenie do pedagogiki	wykład	30	2
Pedagogika ogólna	wykład	30	2
Pedagogika etapów edukacyjnych I	wykład	30	2
Pedagogika etapów edukacyjnych II	wykład	30	2
Diagnoza i terapia pedagogiczna	konwersatorium	30	2
Dydaktyka ogólna	wykład	30	3
Emisja głosu	ćwiczenia	30	3
Bezpieczeństwo i higiena pracy, ergonomia w szkole	Szkolenie	4	0
Dydaktyka szczegółowa - metodyka nauczania biologii	ćwiczenia	150	7
Technologia informacyjna	ćwiczenia	30	3

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Praktyki zawodowe – szkolne	praktyki	150	7
Razem:			39

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

Studia I stopnia stacjonarne

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język angielski dla biologów - podstawowy	Ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	44
Field Course in Behavioural Methods	Ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Biodiversity – Field Practices	Wykład	letni	stacjonarne	angielski	
Entomology	ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Landscape Ecology	Wykład, ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Animal Behavior	Wykład	letni	stacjonarne	angielski	
General Ecology	Wykład, ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Physical Anthropology	Wykład, ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Human Ecology	Wykład, ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Primatology	Wykład, ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Human Physiology	Wykład, ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Human Genetics	Ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Molecular biology of plants	Wykład	letni	stacjonarne	angielski	
Cell Biology	Wykład, ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Biodiversity – Computer Laboratory	Wykład, ćwiczenia	letni	stacjonarne	angielski	
Introduction to Zoology	Wykład	zimowy	stacjonarne	angielski	
Molecular Biology	Ćwiczenia	zimowy	stacjonarne	angielski	
Research Methods in Human Biology	Wykład, ćwiczenia	zimowy	stacjonarne	angielski	

Studia II stopnia stacjonarne

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Język angielski dla biologów-zawansowany	Ćwiczenia	zimowy	stacjonarne	angielski	19
Osteology (the study of prehistoric and contemporary populations)	Wykład, ćwiczenia	zimowy	stacjonarne	angielski	

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Materiały uzupełniające zostały dołączone w wersji elektronicznej.

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Imię i nazwisko:
Tytuł naukowy/dziedzina, stopień naukowy/dziedzina oraz dyscyplina, tytuł zawodowy (w przypadku tytułu zawodowego lekarza – specjalizacja), rok uzyskania tytułu/stopnia naukowego/tytułu zawodowego:
Wykaz zajęć/grup zajęć i godzin zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku przez nauczyciela akademickiego lub inną osobę w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
Charakterystyka dorobku naukowego ze wskazaniem dziedzin nauki/sztuki oraz dyscypliny/dyscyplin naukowych/artystycznych, w której/których dorobek się mieści (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz ze wskazaniem dat uzyskania (publikacji naukowych/osiągnięć artystycznych, patentów i praw ochronnych, zrealizowanych projektów badawczych, nagród krajowych/międzynarodowych za osiągnięcia naukowe/artystyczne), ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięć odnoszących się do ocenianego kierunku i prowadzonych na nim zajęć.
Charakterystyka doświadczenia i dorobku dydaktycznego (do 600 znaków) oraz wykaz co najwyżej 10 najważniejszych osiągnięć dydaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem ostatnich 6 lat, wraz z wskazaniem dat uzyskania (np. autorstwo podręczników/materiałów dydaktycznych, wdrożone innowacje dydaktyczne, nagrody uzyskane przez studentów, nad którymi nauczyciel akademicki sprawował opiekę naukową/artystyczną, opieka nad beneficjentem Diamentowego Grantu, uruchomienie nowego kierunku studiów/specjalności/zajęć/grupy zajęć, opieka nad kołem naukowym, prowadzenie zajęć w języku obcym, w tym w uczelni zagranicznej, np. w ramach mobilności nauczycieli akademickich).

5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy) ⁸							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne pierwszego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

⁸ Należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatnich dwóch lat poprzedzających rok, w którym przeprowadzana jest ocena. W przypadku, gdy łączna liczba absolwentów z ostatnich dwóch lat przekracza 100 – należy uwzględnić prace dyplomowe ze wszystkich poziomów i form studiów na ocenianym kierunku z ostatniego roku poprzedzającego rok, w którym przeprowadzana jest ocena.

Studia niestacjonarne drugiego stopnia (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

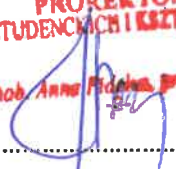
U N I W E R S Y T E T
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie
01-815 WARSZAWA, ul. Dewajtis 5
NIP 525-00-12-948, REGON 000001956
(22)

(Pieczęć uczelni)

DZIEKAN
WYDZIAŁU BIOLOGII I NAUKO ŚRODOWISKU UKSW

.....
dr hab. Jerzy Komunowicki, prof. UKSW

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

PROREKTOR
ds. STUDENCKICH I Kształcenia

.....
dr hab. Anna Piątkowska, prof. UKSW

(podpis Rektora)

Warszawa, dnia 04.03.2020

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

